

Klāt 3. Advente.
Lai Ziemassvētku gaidīšana patiesi būtu mīlestības, labdarības un gaišuma svētki, ne tikai tukšas izpriecas.

➔ 3. lpp.

Labdarība un mecenātisms.
Kam palīdzība vajadzīga visvairāk? Viedokļi.

➔ 2. lpp.

Pielikums

RADQŠĀ Kuldīga

Kārļa Lejnieka glezna atgriežas

Brīnišķīgu dāvanu – mākslinieka Kārļa Lejnieka gleznu ar skatu uz Alekšupītes tiltiņu pie Sv. Katrīnas baznīcas – saņēmis Kuldīgas novada muzejs.

Personība
„Esmu pārliecināts, ka katrs ir ģeniāls, tikai kādā vienā punktā. Galvenais ir to lietu atstāt!” saka komponists **Mārtiņš Brauns**.

4.-5. lpp.

Dienasgrāmata

Ilmāra Znotiņa fotogrāds.

Evija Vēbere - jauns albums un satracināta publika.

2. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,68 eiro

Nr. 142
(11 378)

Piektdiena, 2018. gada 14. decembris

Meklējiet iekšlapās!

Augsts novērtējums skolām

Alsungas vidusskolas direktores vietniece Aīda Vanaga (centrā no kreisās) un bijusī direktore Lija Baumanē 12. klases audzēkņiem rāda skolu reitinga balvu un liek uz viņiem cerības, lai tādu iegūtu arī nākamgad.

Draudzīgā aicinājuma fonda skolu reitingā par labākajām atzītas arī divas mūspuses mācību iestādes: Alsungas vidusskolai lauku vidusskolu grupā 1. vieta grupā *Izaugsme*, bet Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolai (KMHZV) specializēto skolu grupā 1. vieta un Lielā pūce kategorijā *Dabas zinības*.

Reitinga noteikšana sāka pirms astoņiem gadiem, tās iniciators ir Cēsu matemātikas skolotājs Jānis Ende. 12. klašu rezultāti centralizētajos eksāmenos tiek vērtēti katrā mācību priekšmetā

un dod arī skolu kopvērtējumu. Grupā *Izaugsme* skolas rezultāti tiek salīdzināti attiecībā pret diviem iepriekšējiem gadiem kopvērtējumā un pēc priekšmetiem. Katrā grupā apbalvo sešas labākās skolas. 1. vieta saņem galveno balvu – metāla pūci, pārējās – grāmatu ar rezultātiem un diplomu.

KMHZV atzinību saņēmusi jau vairākkārt, bet šoreiz panākums īpašs – 1. vieta dabaszinību un 3. vieta angļu valodas kategorijā. Vislielākais nopelns esot ķīmijas un bioloģijas skolotājai Ilzei Osei.

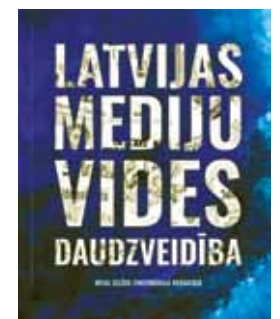
Alsungas vidusskolai tas ir pirmais fonda apbalvojums. Bijusī direktore Lija Baumanē, kura šogad māca matemātikā, neslēpj prieku: balva piešķirta tāpēc, ka bijuši skolēni, kuri grib mācīties. Direktores vietniece Aīda Vanaga pastāstīja, ka visas trīs pagājušā gada absolventes studējot universitātēs Rīgā un Jelgavā. Mācību sasniegumi Alisei Puncclavai, Lītai Lainei Maculēvičai un Megijai Vilsonai vienmēr bijuši augsti, vidusskolā visas saņēmušas novada domes stipendiju, ko piešķir tikai tad, ja sekmes ir labas un teicamas.

Jolanta Hercenberga

„Šo atzinības rakstu par ilggadēju ieguldījumu zivju resursu aizsardzībā var piešķirt reizi mūžā.”

Zivju fonda balvu par godprātīgu darbu saņēmis Liepājas reģionālās vides pārvaldes vecākais inspektors **JĀNIS SPRUGEVIČS**.

➔ 7. lpp.

Reģionālie žurnālisti nešauj un nebēg, saka Latvijas Universitātes doktorante Laura Uzule.

➔ 8.-9. lpp.

Pirmdien, 17. decembrī:

- Cīruļu ģimene Kurmālē.
- Balvas labākajiem policistiem.
- Gada farmaceite Sanita Āboliņa.
- Kas notiek ar skolēnu pareizrakstību?

Šoreiz rindā uz vietu 1. klasē nevajadzētu stāvēt, saka Kuldīgas novada domes izglītības nodaļas vadītāja Santa Dubure.

➔ 4. lpp.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Kā ir dzīvot Latvijā?

Anna Bivbāne,
tālr. 29582603,
annabivbane@gmail.com

Novembra pēdējā nedēļā man bija iespēja Rumānijā iegūt jaunus iespaidus un pieredzi programmas *Eras-mus+* finansētā jauniešu apmaiņas projektā, ko rīkoja partnerorganizācija *Asociatia Sentire*. Iesaistījās dalībnieki arī no Itālijas, Spānijas, Horvātijas, Turcijas un Bulgārijas, 44 jauniešus iepazīstinot ar cilvēktiesībām, kultūras vērtībām, ekonomisko un sociālo situāciju savās valstīs.

„Citu valstu dalībnieki uzsvēra: ir svarīgi, ka savā zemē varam atrasties droši, nebaidoties par dzīvību.”

Katra dalībvalsts stāstīja par problēmām, kas skar jauniešus, viņu individuālo attīstību. Latvijas komanda skaidroja problēmas ar izglītību. Piemēram, skolās trūkst praktiskās pieredzes, jo bez tās darbā bieži vien nevēlas ņemt, bet iegūt to ir grūti. Runājām par veselības aprūpi, par darbu pēc

augstskolas, par to, kā var saņemt atbalstu, lai sāktu biznesu utt.

Noklausoties pārējo valstu pieredzi, sapratām, ka ir, par ko padomāt. Piemēram, spāņi imigrantu dēļ jūtas nedroši, izejot ārpus mājām. Turcijas dalībnieki stāstīja, ka iebildumi pret reliģiju ģimenēs ir tabu tēma. Ja kāds ģimenes loceklis neatzīst tās ticību, tad var no tās tikt izslēgts. Rumāņi uzsvēra, ka lielākās etniskās minoritātes valstī ir ungāri un čigāni, tāpēc bieži vien vārdam *čigāns* pa priekšu iet piedēvēti negatīvā nokrāsa, kas ikdienas saziņā raisa nepatīkamus brīžus. Itālijā var saskarties ar mafijas klanu, kas diktē noteikumus. Daudzi uzsvēra galveno problēmu – cik droši viņi var justies savā valstī, nebaidoties par dzīvību.

Bulgāru draugs mums sacīja, ka nesaprot, kas latviešiem kaiš – kāpēc viņi no savas zemes brauc prom, ja par sevi un ģimeni var justies droši. Viņš teica: mums noteikti ir citas problēmas, bet galvenais taču ir drošība vidē, kurā dzīvojam.

Pēc diskusijas man vēl saglabājušās dziļas pārdomas par to, kā vērtējam savu zemi salīdzinājumā ar to, kā klājas citur pasaulē.

IEPRIECA

DĀVINA VESELĪBAI. *Maija aptiekas* īpašniece un vadītāja Aiga Zariņa tradicionāli sarūpējusi Ziemassvētku dāvanīgas Latvijas Multiplās sklerozes asociācijas domubiedriem Skrundā. Ar hronisko līgu sirgstošie ļaudis novadā saņēmuši aptiekas produkciju, un visu vārdā paldies saka Vita Eglīte.

Kurzemnieks – laikraksts katrā ģimenei

Trīs reizes nedēļā – pirmdien, trešdien, piektdien – pastkastītēs, tirdzniecības vietās un www.kurzemnieks.lv.

[f Kurzemnieks](https://www.facebook.com/Kurzemnieks)
[@kurzemnieks_K](https://twitter.com/kurzemnieks_K)
[i jaunais_kurzemnieks](https://www.instagram.com/jaunais_kurzemnieks)

**AIGA BLUMBERGA, KOREKTORE,
PORTĀLA KURZEMNIEKS.LV REDAKTORE**
Nākamgad man būs svarīgi:

- lai mazo kļūdiņu avīzē kļūst vēl mazāk;
- lai lasītāji uzzina, kas notiek kultūrā novados;
- lai portālā ir jaunākās ziņas un fotogalerijas;
- lai mūsu feisbuka sekotāji var piedalīties konkursiņos un tikt pie dāvanīņām.

„Neesmu žurnāliste, un jūs mani bieži neredzat, bet tas nekas – tiekamies portālā un „Kurzemnieka” feisbuka lapā!”

LASĪTĀJS JAUTĀ

Par laternām jāzvana

Kāds vīrietis pamanījis, ka pie Kuldīgas Centra vidusskolas laterna bīstami karājas vienā vadā (attēlā).

Pilsētā ielu apgaismojuma bojājumus novērs SIA *KCE*. Biroja vadītāja Guna Voitko ceturtdienas rītā skaidroja, ka iepriekšējā pēcpusdienā šo laternu pati ievērojusi un remontētājiem ziņu nodevusi. Viņa solīja, ka līdz pirmdienai tā tiks piestiprināta.

Par ielu apgaismojuma bojājumiem var ziņot:

- darbdienās no 8.00 līdz 17.00 zvanot vai sūtīt īsziņas pa tālr. **25444964**,
- rakstot e-pastā:
ieluapgaismojums@kce.lv.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai pazīstat cilvēkus, kuri nodarbojas ar labdarību vai mecenātismu? Kam palīdzība vajadzīga visvairāk?

Klāvs Zvirbulis, kuldīdznies: – Zinu, ka uzņēmums *MKM mežs* un veikals *Elvi* atbalsta sportu, jo sacensībās izvietotas viņu reklāmas. Viņi to dara arī tāpēc, lai sevi reklamētu, parādītu citiem, ka to spēj, un tas ir labi. Visvairāk jāatbalsta bērni, kuriem vajadzīga palīdzība, arī medicīniska. Mēs ar sievu darām tā – visu gadu naudiņu atliekam krājkasē, reizi gadā, parasti ap Ziemassvētkiem, aizvedam uz veikalu un iebēram ziedojumu kastītē.

Ēriks Abersons, skrundenieks: – Teiksim tā: aprunāt nevienu negribu, bet ar dāsnumu Latvijā ir tā, kā ir. Vairāk ar labdarību nodarbojas tie, kuriem pašiem nav daudz. Mecenātu atbalsts vajadzīgs studentiem, jo, dzīvi sākot, ierakties kredītos – tas nav nopietni.

Viktors, pensionārs no Skrundas: – Ir vietējie uzņēmumi, kas to dara tāpēc, ka to spēj. Pensionārs ar 100 eiro mēnesī to nevar. Taču ir arī tādi, kuri mēnesī saņem tūkstošus un nedara neko. Bieži cilvēki atzinuši, ka tie, kuri vairāk saņem, vismazāk nodarbojas ar labdarību, jo domā: „Pašam viss ir. Kāpēc vēl domāt par citiem?” Zināms mecenāts ir Vilis Vītols, kādreiz bija arī Raimonds Gerkens, kurš tagad kaut kur pazudis. Viņš Skrundas skolai uzdāvināja datorus.

Inga, kuldīdzniece: – Latvijā labdarība ir populāra, īpaši pirms Ziemassvētkiem notiek dažādi pasākumi. Man apkārt daudzi ziedo: gan kastītēs veikalos iemet naudiņu, gan zvanot pa telefonu. Es arī šad tad tā daru, un man visvairāk gribas palīdzēt vēža pacientu slimnīcām un rehabilitācijas centriem.

Valentīna Kuhtareva, pensionāre: – Nezinu tādus, bet domāju, ka tie, kuriem naudiņa ir, var ziedot. Visvairāk vajag bērniem, kuri nonākuši grūtībās. Kādreiz, kad tādu reklāmu televīzijā ieraugu, mēģinu aizsūtīt īsziņu un tā noziedot.

Dzintra Reinholde, pensionāre: – Šķiet, ka mecenātisms kļuvis populārs tikai nesen, agrāk par to nebija dzirdams. Visvairāk jāpalīdz sportistiem. Kā gan citādi mēs Latviju pasaulei parādīsim? Jāatbalsta arī gudri bērni, studenti. Es vienmēr iedodu naudiņu tam zēnam, kurš Liepājas ielā spēlē mūziku, – vismaz to mazumiņu, ko varu.

Antra Grīnberga, Lāsmas Reimanes foto

Kurzemnieks

Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore
Daiga Bitīniece –
63350567; redakcija@
kurzemnieks.lv;

reklāmas nodaļa –
63324881; sludinajumi@
kurzemnieks.lv

Izdevējs –
SIA *Jaunais kurzemnieks*.
Reģ. apl. nr. 1400.
Iznāk pirmdienās, trešdienās,
piektdienās.
Pārpublicējot atsauce uz
Kurzemnieku obligāta.
Iespiests SIA *Poligrāfijas*
grupa Mūkusalā, Rīga,
Mūkusalas ielā 15a.

Metiens – 3679.

SVĒTDIEN – 3. ADVENTE

Adventes laikā mūspuses cilvēkiem jautājam, ar kādām domām viņi sagaida Jēzus Kristus piedzimšanas svētkus.

„Daru to ik dienu”

Mārcis Komarovskis, datorsistēmu administrators, Kuldīgas draudzes *Dieva mājas* pārstāvis:

– Laiks pirms Ziemassvētkiem ir visbrīnīgākā iespēja pastāstīt cilvēkiem par Jēzu. Mūsu ģimenē Adventes vainaga nav, jo to neuzskatām par svarīgāko, bet gan jau citi draudzē ik svētdienu aizdedz sveces. Kā teikts Bībelē: jo vairāk cilvēku tic Jēzum, jo visiem labāk. Arī tiem, kuri netic. Nevienam taču nepatīk, ja viņu apkrāpj, apzog vai piekauj. Mēs tā nedarām un par citiem aizlūdzam. Ja Jēzum netic, nav īsta iemesla mainīties. Dievs taču grib, lai būtu labāk, tāpēc pašiem par to jālūdz.

Ikdiena ir tik intensīva, svētku laiks vēl vairāk. Man Advente nav īpašs laiks, kad domāju par Jēzu, – daru to ik dienu. Datorsistēmu jomā speciālistiem tiešām ir nenormāli daudz darba, tomēr mēģinu atlicināt laiku Dievam. Tas bija pirmais, ko lūdzu. No rītiem man grūti pamosties, bet vakarā lasīt Bībeli nav īsti auglīgi – izlasi rindkopu un aizmieidz. Tomēr iespēja ir pat saspringtā darbā. Ievēroju, ka mani kolēģi, droši vien arī citās darbavietās, ik pa laikam iet smēķēt un tam notērē daudz laika. Darba devēji neiebilst. Nodomāju: ja smēķēšanas vai citu neveselīgu ieradumu vietā es tikpat daudz

Dainas Tāfelbergas foto

laika pavadu ar Bībeli, tas taču nav slikti. Tā katru dienu kādu pusstundu, visbiežāk ap četriem pēcpusdienā, esmu vienatnē ar Dievu, un tajā laikā mani var netraucēt. Tāpat izmantoju jebkuru brīvu brīdi: gaidot tikšanos, braucot automašīnā un klausoties internetā. Vakara, midzinot bērnus, palasu viņiem.

Iespējams, daudziem, kā teikts Jesajas grāmatā, bijība Tā Kunga priekšā ir tikai ārīgi iemācīta ieraža. Cilvēki daudz dara, neizprotot būtību. Arī velns var dot spēku, bet tas būs īslaicīgi, līdz notiks sastapšanās ar Jēzu. Pirms

apprecējos, velns arī man bija piespēlējies mānīgus variantus, bet, paldies Dievam, nepakļāvos.

Tiem, kuri tic Dievam, par to jārunā ikreiz, kad kaut kas notiek nepareizi. Un ne tikai tad. Jēzus jau arī nesēdēja templī, bet tikās ar cilvēkiem: gan bagātiem, gan nabagiem. Tad Ziemassvētku gaidīšana patiesi būs mīlestības, labdarības un gaišuma svētki, ne tikai tukšas izpriecās.

Kopumā šis laiks ir skaists, kaut vai redzot to, ka Ziemassvētkos draudzes mājas un baznīcas atkal ir pilnas. Tieši tā, ka cilvēki sanāk kopā un lūdz, iespējami brīnumi.

Eglīte Kurmāles bērniem

27. decembrī 12.00 Vilgāles pamatskolas sporta zālē pirmsskolas vecuma bērniem notiks Ziemassvētku pasākums.

Kā plānot izdevumus

Kuldīgas biznesa inkubators 20. decembrī 13.00 Skolas ielā 1 aicina ikvienu interesentu apmeklēt semināru par preču un pakalpojumu pašizmaksas aprēķināšanu un finanšu plānošanu.

Lektors Normunds Čiževskis ir izmaksu un ieguvumu analīzes eksperts ar 15 gadu pieredzi. Specializējies valsts, pašvaldību un privāto uzņēmumu investīciju projektu plānošanā, analīzē un izvērtēšanā. Vada mācības par finanšu vadību un plānošanu. Tēmas: uzņēmuma izmaksas, to veidi; naudas plūsmas plānošana; finanšu ilgtspēja; bezzaudējumu punkts; pašizmaksas noteikšana. Praktiskajā daļā būs jāaprēķina preces vai pakalpojuma pašizmaksa, tāpēc katram vajadzīgs daters. Pieteikties līdz 19. decembrim e-pastā: kuldiga@liaa.gov.lv.

Cik koku šosejas malā zāgēt?

Līdz 21. decembrim anketās var izteikt viedokli, vai, pārbūvējot valsts ceļu Kuldīga–Skrunda, nozāgēt 46 kokus.

Kuldīgas novada domes apstādījumu uzraudzības komisija 10. decembrī izsludinājusi koku ciršanas sabiedrisko apspriešanu saskaņā ar SIA *Projekts 3* būvprojektu. Paredzēts rekonstruēt Skrundas šoseju no Kuldīgas apvedceļa krustojuma aptuveni līdz Kaltiķiem (2.33 līdz 6.84 km) un ierīkot gājēju un velosipēdistu celiņu uz Ābeles ciemu (no 2.63 līdz 3.81 km). Graudu un Cēpurīšu ielā un Pelču pagastā plānots nozāgēt 16 liepas, 14 bērzus, septiņas egles, trīs apses, divus ozolus, kļavas un alkšņus, vienu osi (ar stumbra diametru virs 20 cm). Pēc apspriešanas, kā arī saņemot Dabas aizsardzības pārvaldes atzinumu, tas tiks izskatīts atkārtoti.

Ar materiāliem var iepazīties un anketas saņemt domes apmeklētāju centrā vai mājaslapā www.kuldiga.lv. Vides speciālistes Daces Jansones tālr. 63324935; e-pasts: dace.jansone@kuldiga.lv.

Cilvēki, kuri mīl grāmatas

„No viena pasākuma līdz nākamajam dzīvoju ar atmiņām par iepriekšējo,” tā par novada čaklāko lasītāju apbalvošanu Skrundas kultūras namā saka rudbāržniece Ligita Skaboviča.

Aktrise Olga Drege ar dzeju un dziesmām iepriecina Skrundas novada čaklākos lasītājus.

Viņa šādu titulu saņem ceturto gadu: „Tas ir prieks, bet domāju, ka apbalvot par to nevajadzētu, jo tā ir ikdienišķa lieta. Es kā pensionāre dzīvoju tikai no grāmatām. Kādreiz darba laikā nevarēja lasīt, tagad var atgūt iekavēto. Obligāti pa divām nedēļām atnāku uz Skrundas bibliotēku un mājās eju vismaz ar sešām vai septiņām grāmatām.”

Skrundeniece Maija Linkeviča ieradiesies pirmoreiz, lai gan kā čaklākā lasītāja nominēta otro gadu: „Izjūtas ir interesantas, jo liekas, ka neko tādu neesmu pelnījusi. Lasu gan latviešu, gan ārzemju darbus. Visātrāk lasās grāmatas ar detektīvu pieskaņu. Priecē bibliotēku plašais piedāvājums. Dažreiz bibliotekārēm lūdzu, lai iesaka, kuru izvēlēties.”

Skrundas bibliotēkas vadītāja Gunita Strode: „Šo esam nodēvējuši par bibliotēkas dienu, un trešo gadu kopā sakām paldies lasītājiem un sadarbības partneriem.” Čaklākos izvēlas datortistēma *Alise*, apkopojot tos, kuri izlasījuši visvairāk grāmatu. „Skaitlis katru gadu mainās, bet sarakstā ir nemainīgi lasītāji.

Čaklākie Raņķu lasītāji: augšējā rindā Brigita Dumpfa, bibliotēkas vadītāja Zane Latkovska, Dace Pušilova, Ārija Storķe, Dace Brauna; 1. rindā Maija Freimane, Jānis Storķis, Dzintra Ņuņevica, Anita Ivbule, Eduards un Astrīda Virdzenieki.

Mums viņi jāpāceļ saulītē – viņi bibliotēkas durvis ver visbiežāk, jo mīl grāmatas.”

Desmitajā darba gadā tika apsveikta

Skrundas bērnu bibliotēkas darbiniece Ligita Danenberga, bet 20. jubilejā – iestādes vadītāja Inga Zalgauca. Svētkus muzikāli kuplināja aktrise Olga Drege.

Annas Bivbānes teksts un foto

Lai avīze daudzveidīga un viegli lasāma

„Dažādība avīzē vajadzīga, un jums tāda ir,” redakcijā sacīja Kuldīgas futbola kluba *Nikers* vadītājs Zigmunds Dvarons. Viņš bija viens tiem, kurus *Kurzemnieks* aicināja ciemos pirmssvētku noskaņās, kad dažādu jomu pārstāvjiem žurnālisti tradicionāli (sesto gadu) saka paldies par atsaucību informācijas sniegšanā.

Z.Dvarons gan atzina, ka visu par sportu izlasot, bet pārējo pāršķirstot – visbiežāk tas notiekot darbavietas kafējnīcā, gaidot zupu. „Par sportu jūs varētu likt divus atvērumus katrā numurā!” viņš mudināja, piebilstot, ka interesanti esot, piemēram, arī Kuldīgas ielu stāsti.

Ilggadējā ārštata korespondente, mākslas zinātniece Alise Volanska sacīja, ka avīzē viss esot izsvērts, īpaši patīkot tālu lauku nomaļu apraksti, *Dzīves lapā* var uzzināt par aizgājējiem – tas interesējis daudzus. Bet mulsinot tas, ka 2. lappusē vārds tiek dots tādiem cilvēkiem, kuri paši brīžiem nesa-protot, ko saka.

Savukārt Aiga Šēnberga, LIZDA Kuldīgas starpnovadu arodorganizācijas vadītāja, atzinās, ka viņa mēdz ielās no žurnālistiem pamukt, sak’, ka nepajautā ko tādu, uz ko atbilde nav zināma. Viņa interesantu lasāmvielu vispirms pamanot *Kurzemnieka* pieteikumos feisbukā un tad ejot dziļāk izlasīt mājaslapā. Viņaprāt,

Sarunā par laikraksta saturu nākamgad *Kurzemnieka* žurnālistes gada nogalē uzklau lasītājus, kuri arī kā labi partneri palīdz ar informāciju.

svarīgi ar avīzes starpniecību uzrunāt tos pedagogus, kuri nav arodbiedrības biedri un, atbalstu

meklējami, tajā iestājas vien iestāžu reorganizācijas priekšvakarā. Vairāk būtu jāraksta par procesiem

skolās, ne tik daudz pasākumiem. „Vairāk uzmanība jāvelta procesiem, kas notiek novados, jo

par Rīgā notiekošo svaigas ziņas nav iespējams pasniegt. Prasiet vietējo viedokli par valdībā, Saimeā notiekošo,” ieteica Kuldīgas novada domes jurists Uģis Gauja. Viņš arī atzina, ka bijušas slidenas tēmas, kas lasītājus noteikti interesē, bet par kurām žurnālisti var norauties. „Domāju, ka nav viegli rakstīt par negatīvam, sāpīgām tēmām – kaut jūs pasakāt tikai cilvēka vārdu, visa pilsēta uzreiz zina arī uzvārdu.”

Viņaprāt, esot tādi sporta veidi, kuriem veltīta pārāk liela uzmanība, un tādi, kas prasītos vairāk atspoguļojami.

U.Gaujā bijusi iespēja redzēt citu novadu laikrakstus, un vizuālajā iekārtojumā *Kurzemnieks* šķietot starp progresīvākajiem. Uzslavu viņš veltīja arī drukātā laikraksta un mājaslapas valodai, kas, salīdzinot ar citiem medijiem, esot ļoti laba; kļūdas gadoties reti.

**Daiga Bitiniece
Annas Adrianas
Mucenakas foto**

Šoreiz rindā nevajadzētu stāvēt

No 2. janvāra Kuldīgas novadā sākas topošo pirmklasnieku pieteikšana skolās. Izglītības nodaļas vadītāja Santa Duburecer, ka tādai ažiotažai kā šīgada sākumā nevajadzētu būt, jo 1. klasē uzņemamo brāļu un māsu, kā arī darbinieku bērnu ir daudz mazāk.

Iepriekš vecāki pie Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas naktī stāvēja rindā, lai bērnus pieteiktu.

Komitejās deputāti lemj arī par piecus un sešus gadus vecajiem bērniem obligātās sagatavošanas grupās un par 10. klasēm.

BĒRNU DĀRZOS VIETAS NEPIETIEK

S.Duburecer skaidroja, ka piecus un sešus gadus veco bērnu grupas tiek veidotas pie visām skolām laukos. Pilsētā tādas būs V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā (Ventspils ielā 16 (bijušajā pamatskolā) un Padurē) un Kuldīgas 2. vidusskolā (arī Rendā). Viņa atzina, ka pirmsskolas izglītības iestādēs vien obligāto sagatavošanu nodrošināt nevar.

VASARĀ REDZĒS

Deputāte Sigita Vaivade interesējās par Paduri. S.Duburecer atbildēja, ka pirmsskolas grupas tur būs, vecākus aicinās bērnus pieteikt arī 1. klasē, bet tikai vasarā kļūs redzams, vai ar pieteikta-

jiem varēs klasi atvērt. Šobrīd var prognozēt, ka Padurē būs vismaz četri pirmklasnieki. Apvienotajā 1.–3. klasē mācās septiņi bērni. Bet telpas, kurās savulaik bija klases, jau aizpildās ar bērnudārzniekiem, kurus iepriekš uzņemt nevarēja. Deputāti rosināja skolā Deksnē atvērt grupu pusotru gadu veciem mazuļiem, piedāvājot vietas arī pilsētniekiem, kā tas bija Pelčos ar *Abelītes* filiāli, jo rindā vēl gaida 24 šādi bērni. Speciāliste atbildēja, ka tagad iekārtoti tikai visi padurnieki; ja būs brīvas vietas, varēs aicināt arī pilsētniekus. Bet, ja skolēnu skaits nākamgad būs pietiekams, būs arī klases.

Tika spriests arī par Rendu. Tur varētu būt trīs pirmklasnieki, kurus vecāki, visticamāk, vedīs uz Kuldīgu. Divās telpās darbojas bērnudārznieki.

2. VIDUSSKOLĀ – TIKAI NEKLĀTNIKI

Atšķirībā no citiem gadiem izglītības nodaļa rosina deputātus lemt, ka 2. vidusskolā netiek veidota 10. klase dienas plūsmā. Tas nenozīmē skolas statusa maiņu, jo pēc vajadzības tiek saglabātas neklātienēs vai tālmācības klases. Savukārt Kuldīgas Centra vidusskolā (KCV) un V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā vajadzētu atvērt divas klases, bet humanitāro zinību vidusskolā – vienu.

Deputāts Aleksandrs Lange jautāja, vai tā ir domes stratēģija, 2. vidusskolai pamazām pārejot uz pamatskolu. Viņš satraucās, ka tā tiks zaudēti arī pamatskolēni, jo vecāki labāk izvēlēšies tās skolas, kurās var mācīties visus 12 gadus.

S.Duburecer atbildēja, ka daudz atkarīgs no valsts nostājas. 2020. gadā stāsies spēkā tas, ka nauda skolotājiem tiks piešķirta pēc kvalifikācijas procenta rādītājiem eksāmenos, paaugstināsies arī prasības skolēniem, kuri izvēlēšies mācīties vidusskolā. Par 2. vidusskolas beidzēju rezultātiem viņa sacīja, ka tie nav slikti, tomēr vājāki nekā citur. Savukārt neklātienē un tālmācībā būs citi vērtēšanas kritēriji. Skola varēs arī vairāk spēka ieguldīt pamatskolas posma stiprināšanā.

Domes priekšsēdes vietnieks Viktors Gotfrīdsons atzina: „Agri vai vēl – gribam to vai negribam – četru vidusskolu Kuldīgā nebūs.”

PRIEKŠROCĪBAS BRĀĻIEM UN MĀSĀM

1. klašu veidošanā nekas nemainās. 2. vidusskolā tiks uzņemta viena vispārējās izglītības programmas, pēc pieprasījuma – arī speciālajās. KCV un V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā – pa trim klasēm, humanitārajā vidusskolā un lauku skolās – pa vienai.

Bērnu pieteikšana konkrētā

• Nākamajā mācību gadā Kuldīgas novadā varētu būt 248 pirmklasnieki, 288 audzēkņi beigs pamatskolu.

• Pieredze rāda, ka liela daļa izvēlas mācības turpināt profesionālās ievirzes skolās, tādēļ tiek lēsts, ka novada vidusskolās gribēs mācīties kādi 150 jaunieši.

Pēc Kuldīgas novada pašvaldības izglītības nodaļas informācijas

skolā sāksies 2. janvārī. Kuldīgas novadā deklarētie pirmklasnieki jāpiesaka līdz 15. martam. Spēkā paliek priekšrocības brāļiem un māsām. Citu pašvaldību iedzīvotājiem šajā laikā pieļaujami izņēmumi, ja vecāki skolā strādā pedagogisko vai tehnisko darbu, kā arī, ja tur jau mācās brāļi un māsas. No 18. marta līdz 30. aprīlim brīvajās vietās var pieteikt visus obligāto vecumu sasniegušos bērnus neatkarīgi no dzīvesvietas. Arī pēc tam visiem, kuri gribēs mācīties 1. klasē, tiks piedāvātas pāri palikušās vietas.

Visi šie lēmumi vēl jāapstiprina domes sēdē.

Inguna Spuleniece

Piešķir zaļo sertifikātu

Zaļais sertifikāts piešķirts viesu mājai *Garikas* un viesnīcai *Skrundas muiža*. No 26 apsekotajām saimniecībām sertifikāts piešķirts vai pagarināts 21 lauku tūrisma saimniecībai.

31. janvārī Rīgas pili Latvijas Valsts prezidents un zaļā sertifikāta patrons Raimonds Vējonis, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs, Lauku ceļotāja prezidente Asnāte Ziemele un Mr. Angelo Salsi no Eiropas komisijas pasniegs vides kvalitātes zīmi šīm saimniecībām. Zaļā sertifikāta nolikums nosaka, ka saimniecības videi jābūt pielāgotai bērniem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, draudzīgi iekārtotiem spēļu un rotaļu laukumiem, iespējām gūt saskarsmi ar dzīvo dabu un mājdzīvniekiem. Gandrīz katrā no saimniecībām ir dārzs, lauks vai siltumnīca, kurā tiek audzēti dārzeņi, augļi, ogas gan sev, gan viesiem. Vairāki sertifikāta saimnieki ir vides gidī, kas prot skaidrot norises dabā. Viņi ir atvērti jaunumiem un seko līdzi aktualitātēm zaļā dzīvesveida jomā.

Nākamajā gadā apritēs 20 gadi, kopš Latvijā kā nacionālas nozīmes lauku tūrisma uzņēmumu ekosertifikācijas jeb vides kvalitātes zīme darbojas zaļais sertifikāts.

Anna Bivbāne

Kino bija logs uz pasauli

Kuldīgas kinoteātrim *Kurzeme* šoruden apritētu 60 gadu. 1958. gada 12. oktobrī bijušajā ebreju sinagogā atklāts kinoteātris. Tā bijusi vēsa un mākoņaina diena, un pirmajā seansā rādīta kāda filma par ungāru revolūciju.

Kuldīgas bibliotēkā agrākos laikus atceras agrākie kinoteātra *Kurzeme* darbinieki.

Tā tikšanās reizē, ko 60. jubilejai par godu rīkoja Kuldīgas bibliotēka, atcerējās viens no pirmajiem skatītājiem Imants Vingolds: „Mamma bija muzeja direktore, dabūja biļeti uz pirmo seansu un paņēma mani līdzi. Atceros, ka filma bija par ungāru revolūciju – jātnieki auļoja un cirta ar zobeniem. Melnbaltais kino.” Uz atmiņu pēcpusdienu atnāca kādreizējie Kuldīgas rajona kinodirekcijas darbinieki, no kuriem runīgākais bija Ansis Grūbe – ilggadējs *Kurzemes* vecākais kinomehāniķis un kinodirekcijas arodbiedrības vietējās komitejas priekšsēdis. „Tur mani ielika pret manu gribu. Vēl biju kultūras darbinieku komjaunatnes pirmorganizācijas 1. sekretārs. Tajā ietilpa izpildkomitejas, muzeja un mūzikas skolas komjaunieši. Sapulces pārvērtu par kinovakarēm, kur skatījāmies un apspriedām filmas, bet to pierakstīju komjauniešu pasākumiem.” Kinoteātrī varēts noskatīties filmas, kas pēc tam uz ilgiem gadiem nogūlušas cenzoru plauktos. Tiekoties ar aktieri un režisoru Pēteri Lūci, reiz parādīta *Zvejnieka dēla* pirmaskara versija.

IDEOLOĢIJAS DAĻA

A.Grūbe stāsta: „Kinodirekcija bija liels totalitārās valsts uzņēmums, jo tā bija ļoti svarīga ideoloģiskā sfēra ar specifisku materiālo bāzi. Tā bija daļa no valdošās ideoloģiskās smadzeņu skalošanas mašīnērijas, bet vienlaikus PSRS laikā kino bija logs uz plašo pasauli. Cilvēki provincē uz ekrāna varēja redzēt, kā dzīvo ārzemēs, kaut arī filmas bija cenzētas un pārtaisītas. Bija arī ļoti labas filmas. Kinodirekcija strādāja visciešākajā saskarē ar Komunistiskās partijas komiteju, un tās vadītājiem bija jāiziet visstingrākie čekas sieti.”

KĀ LIELA ĢIMENE

Klātesošie atcerējās, ka kinoteātra kolektīvs bijusi kā liela ģimene. Visiem atmiņā mākslinieks Juris Cepurītis ar ļoti vieglu roku, kuram tur bijis savs skabūzītis. Nav trūcis arī bohēmas. Darbs sācies apmēram divas stundas pirms seansa, beidzies ap diviem naktī. A.Grūbe atceras: „Kad es biju vecākais kinomehāniķis, pavisam bijām četri: Andris Šulcs, Rita Batalova, Alberts Martinsens un es. Nepārtraukti mainījāmies. Grāmatvede un arī direktors mudināja strādāt pa diviem, bet alga bija tik maza, ka strādājām pa vienam nelikumīgi. Atmiņā palikusi brīnišķīga, ģimeniska izjūta šajā kolektīvā. Nekur vēlāk to neesmu jutis.” A.Grūbe *Kurzemē* sācis strādāt 1973. gadā pēc 3. tehniskās skolas beigšanas un strādājis līdz 1982. gadam.

Pēc ilgiem laikiem ar kolēģiem satikās biļešu kontroliere Skaidrīte Līdaka. Ārija Gāča kino rādījusi Ēdolē, Alsungā un Gudeniekos: „Nostrādāju 27 gadus. Ar *Kurzemi* saistās tas, ka reizi mēnesī vajadzēja šurp braukt ar atskaitēm un mainīt filmas. Arī mans vīrs bija kinomehāniķis. Te notika arī balles un svinēšanas.”

Kontrolierei un apkopējai Veltai Ķīgelei kinoteātris bijis darbavietā līdz pensijai. Dzidra Dāboliņa sākumā pārdevusi biļetes, pēc tam iemācījusi rādīt filmas, ieguvusi 3. kategorijas kinomehāniķes apliecību un nostrādājis 25 gadus, rādījis filmas Kabilē. Arī viņas vīrs Jānis strādājis par kinomehāniķi.

MILZĪGAS SUMMAS RAJONA BUDŽETĀ

Oļegs Batalovs bijis neaizstājams, jo remontējis visu, kas saplīsis: „Tā tie 30 gadi aizgāja – kā viens svilpiens!” A.Grūbe piebilst:

„Oļegam bija ļoti atbildīgs darbs, jo kinoaparātūra specifiska – labi jāpazīst. Visa viņa saimniecība – milzīgi daudz aparātu: pārvietojamie, stacionārie. Daļu veda labot uz šejieni. Seansi netika norauti, skaņa bija – viss strādāja. *Kurzemē* bija divi aparāti: ja viens pēkšņi saplīsa, Oļegs ātri salaboja.”

Silvija Pļavniece kā galvenā grāmatvede nostrādājis 15 gadus: „Kinodirekcija bija liels kolektīvs – ap 70 cilvēku pa visu rajonu. Reizi mēnesī ar *bobikiem* jābrauc uz Rīgu nodot bilanci.” A.Grūbe: „Man katru mēnesi pie viņas bija jāiet ar grafikiem un precīzu uzskaiti, cik stundas kurš nostrādājis. Kino apgrozījās milzīgas summas, un tās gāja rajona budžetā.”

R.Batalova, kinomehāniķe 26 gadus, atceras padomju laikus, kad gandrīz visi darbinieki kaut kur piestrādājuši, piemēram, maizes ceptuvē, jo alga bijusi ļoti maza. Pašai gan otra darba nav bijis. Vēl viņa atceras, ka kinoteātrī rīkotas diskotēkas, lai nopelnītu: „Tas bija kaut kas šausmīgs! Tur dzēra un kāvās...”

I.Vingolds: „Ārstatā arī es esmu aizvietojis manu radnieci Loniju Grīnvaldi, tāpēc varu sevi pieskaitīt kinoteātra saimei. Kino indeve manī sēž dziļi, jo vismaz pāris reizi mēnesī Rīgā dodos uz kinoteātri – to sajūtu nevar salīdzināt ar skatīšanos uz dīvāna pie televizora.”

SEANSS ESTRĀDĒ KĀ RANDIŅŠ

A.Grūbe piedzīvojis kinoteātra ziedu laikus, kad kino bijis kā logs uz pasauli. Aparatūra laba, attēls atbilst standartiem. Kinomehāniķi pirms seansa atskaņojuši jaunāko mūziku. Par to, kā padomju laikā filmas iepirkas, viņš stāsta: „Ārzemju filmas, kuras izdevās dabūt, visas bija nove-

Ansis Grūbe:
„Mums mācīja, ka jāuzmanās – skatītājs nedrīkst redzēt baltu ekrānu. Vēl nedrīkstēja rādīt aparatūras telpas un stāstīt, kā kino tiek rādīts, jo parastajam cilvēkam vajadzēja justies kā noslēpumainā pasaulē – kino bija lielā maģija.”

Raksts avīzē Padomju Dzimtene par pirmo seansu.

cojušas, piemēram, *Spartaks* vai *Kleopatra*. Gandrīz visas intīmās ainas – izgrieztas. Vispirms filmas bija jārāda pirmrindniekiem un partijas komitejai. Ļoti iecienīts bija franču kino.”

Savulaik seansi rīkoti Kuldīgas estrādē. Atceras A.Grūbe: „Ieņēmumu no kinoteātra nepietika. Oļegs estrādes trepēs izzāgēja telpu diviem aparātiem. Attēls bija švaks, zem trepēm dūca, bet estrāde pilna. Ekrāns atradās tur, kur skatītāju vietas, bet cilvēki sēdēja uz tagadējās skatuves. Jaunā paaudze gāja ne tik daudz uz kino, cik uz randiņiem.” Par ienesīgākajām viņš sauc multiplikācijas filmu *Pagaidi tikai!*, mākslas filmu *Pūt, vējiņi* un dokumentālās *Kuldīgas freskas*. „Īpašs stāsts ir *Mūzikas skaņas*, indiešu un amerikāņu filmas. Tās rādīja reti, piemēram, *Roko un viņa brāļi*, *Tā šķiras itālieši* un *Tā precas itālieši*. Iekšā nelaida tos, kuriem vēl nebija 16, un jaunieši šo dzimšanas dienu ļoti gaidīja.”

KAD IZKONKURĒJA VIDEO

Jeļena Lāma kinodirekciju vadījusi no 1987. līdz 1998. gadam. Viņas laikā iekrituši kinoteātra smagākie gadi, kad vadība mēģinājusi jebkuriem līdzekļiem to saglabāt, bet sākusies video ēra, un uz kino cilvēki vairs nav gājuši. Toties partijas komitejas smago roku kinoaudis tajā laikā vairs nav jutuši. Viņa atceras: „Kad atnācu, mūsu resorā, ieskaitot laukus, strādāja 56 cilvēki. *Kurzemes* pirmajā sapulcē Oļegs prasīja: „Kāpēc jūs no tik plaukstoša uzņēmuma kā rajona patērētāju biedrība nākat uz kinoteātri, kur alga divreiz mazāka? Es tiešām gribēju strādāt kultūrā. Bet manā laikā sākās krīze – samazinājās finansējums. 1992. gadā no kinodirekcijas pārtapām par

pašvaldības uzņēmumu *Kino*, kas bija pakļauts izpildkomitejai. Budžets ļoti mazs. Pašiem vajadzēja telpas uzturēt, bet saimnieciskajām vajadzībām knapi iznāca. 90. gadi bija ļoti grūti. Sākās video ēra. Lasītavā bija videozāle, kurā brīžiem bija vairāk cilvēku nekā lielajā. Atvērām kafejnīcu *Forums* ar spēļu automātiem, rīkojām pasākumus: koncertus, tikšanās ar režisoriem, pensionāru balles, diskotēkas. Kad aizgāju uz Valsts nodarbinātības aģentūru, bija vairs tikai pieci darbinieki.”

JAUNA KINOZĀLE

Pēc tam par kinoteātra direktoru kļuva Dainis Pilskungis: „Biju tas, kurš durvis iedzina pēdējo naglu. Ar kino pirmoreiz saskāros, kad tēvs ar metāla kinobūdu braukāja pa laukiem un es braucu līdzi. Par direktoru kļuva ap 2000. gadu. Tad ar Albertu visu darījām divatā: braucām pa laukiem, atjaunojām kinopunktus Vārmē, Kabilē, Alsungā, paši rādījām, līdz kļuva skaidrs, ka nekas nelīdž... Beigās bija viena problēma: cilvēkam svarīgi, lai kājas siltas, bet zāle tiem laikiem par lielu, aparatūra novecojusi. Tad pilsētas galva Edgars Zalāns nāca ar ideju par jauno kinozāli. Ātrāk šo centru neaizslēdza, kamēr kultūras centra kafejnīcā nebija iekārtota jauna. Ar devīzi *Lai top kino!* notika pēdējais seanss.” Par to, kura filma rādīta pēdējā, versijas atšķiras: *Likten-dzirmas* vai arī *Atrasts Amerikā*.

PĒDĒJĀIS MOHIKĀNIS

Kinomehāniķis A.Martinsens *Kurzemē* strādājis no 1972. gada līdz slēgšanai 2003. gadā. Kad kinozāle izveidota kultūras centrā, tur nostrādājis līdz 2014. gadam, kad lenšu ēra beidzās pavisam. Viņš vēl aizvien pilsētā izlīmē afišas.

Iveta Grīniņa

Lepojas ar savējiem

Svinēs Ziemassvētkus

- 21. decembrī 17.30 lieli un mazi aicināti doties pa pagastu budēļos. Pulcēties pie pagasta pārvaldes, visiem jāsaģērbjas atbilstošās maskās.
- 22. decembrī 11.00 visi mazie padurnieki gaidīti Ziemassvētku pasākumā Deksnē.

„Lai arī Latvijas simtā dzimšanas diena aizvadīta, gribam palepoties ar čaklajiem un gudrajiem cilvēkiem, kuri saņēma atzinības rakstus,” saka Padures kultūras organizatore Una Mežiņa, uzsverot, ka arī pēc svinībām šo un citu labo ļaužu ieguldījums mazumā neies.

Laima Vilerta. Senioru klubīš *Virši* ir lepmi, ka viņu pulciņā ir Laima – sirsnīga, laipna, izpalīdzīga. Viņa ir kā maza adatiņa, kura katru kluba pasākumu spēj padarīt īpašu.

Rīta Edele. Daudzus gadus Padures veselības punktā velta jaunās paaudzes veselības uzlabošanai, iemantojusi bērnu un vecāku mīlestību un uzticību, jo rūpējas par pašu dārgāko – bērnu veselību un dzīvību.

Armands Dūdiņš. Jau pamatskolā sevi pierādījis kā vīrišķīgu, varošu un darīt gribošu jaunekli, iesaistoties jaunsargos. Izvēlējies karjeru Zemessardzes 45. nodrošinājuma bataljonā Kuldīgā. Armands augstu vērtē Latviju. Mīlestība pret tēvzemi un vēlme rūpēties par tās drošību ir pamats darbam Zemessardzē.

Gunārs Grīnbergs. Par viņu runā darbi. Par Gunāru anketās rakstīts: pamatīgums un stabili-

Darbīgie Padures cilvēki Latvijas simtgades pasākumā: Laima Vilerta, Imants Melnis, Alvils Elksnis, Nils Klints, Līga Melne ar meitu Anniju, Edgars Ziņģis, Dace Zommere, Gunārs Grīnbergs, Una Mežiņa, Armands Dūdiņš, pagasta pārvaldes vadītāja Brigita Lange un Emīls Melnis.

tāte, kalnu gāzējs, bluķu plēsējs. Īstens Padures Lāčplēsis. Gunārs ir kurinātājs, un daudzus gadus dod savu ieguldījumu pagasta vēlēšanu iecirknī.

Nils Klints. Izraudzījies skolotāja darbu, Latvijā izveidojot organizāciju *Pelēkais vilks*. 2015. gadā tā iegādājās īpašumu

pagastā, jau nākamajā gadā notika pirmās diennakts nometnes, kas popularizē āra dzīves apmācību bērniem, jauniešiem, pieaugušajiem, ģimenēm. Nometnēs tiek ievēroti principi, kas aktivizē pilsonisko sabiedrību, palīdzības, līdzjūtības un atbildības izjūtu pret cilvēkiem un vidi. Jaunieši iegūst

ticību saviem spēkiem un pārliecību. Tiek audzināts patriotisms, dziedāta valsts himna, katru rītu tiek pacelts un vakarā nolaists Latvijas karogs.

Alvils Elksnis. Ilggadējs un godprātīgs uzņēmējs, vīndaris. Ne reizi vien par kādu izvēli šaubījies, tomēr uzņēmies risku radīt ko

jaunu. Lai arī bail, ka kaut kas var neizdoties, viņš spējis nenobīties un iet uz priekšu. Alvils ieguvis daudzu atzinību un ar vīniem popularizē Padures vārdu.

Dace Zommere. Rīkojot savā saimniecībā vasaras nometnes bērniem, Dace iegulda lielu darbu un mīlestību, darbojas ar entuziasmu un prieku. Bērniem liek justies mīlētiem un aprūpētiem, attīstot viņu iekšējos spēkus un pārliecību. Iepazīstot dzīvi laukos, viņi apgūst daudz jauna.

Edgars Ziņģis. Darīt gribošs un varošs jauniešis. Pierādījis, ka tiecas uz augstiem sasniegumiem. Ieguvis godalgotas vietas starptautiskās, valsts un pašvaldību sacensībās vieglatlētikā. Edgars darbojas ne tikai sportā, bet arī kultūrā: piedalījies Dziesmu svētkos, spēlē teātri, atbalsta pagasta sporta komandu.

Meļņu ģimene. Strādīga un mērķtiecīga. Nesen pašu spēkiem uzcelta jauna ģimenes māja, mamma Līga ar neizsīkstošu enerģiju uztur tās apkārtni. Bērnu audzināšanā galvenais esot parūpēties tā, lai viņi to nemanītu. Tā arī tas notiek Līgas un Imanta ģimenē. Vecāku atbalsts, neatlaidība un izturība palīdzējuši meitai Annijai sasniegt labus rezultātus sporta dejās. Dēls Emīls dejo Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas kolektīvā.

Pagasta pārvaldes arhīva foto

Sakopj piemiņas vietas

Projektu konkursā *Daršim paši* mazpulcēni un biedrība *Padure* kopā ar pagasta pārvaldi sakopuši trīs piemiņas vietas – skolu darbiniekiem un nogalinātajiem ebrejiem.

Biedrības vadītāja Vīgra Leismane pastāstīja, ka uz nākamo gadu atlikti darbi vēl trīs vietās.

SKOLOTĀJIEM UN UPURIEM

Pirmais darbs bijis sakopt Ķimales skolas pārziņa Ādolfa Gauša atdusas vietu Raņķu kapos Padurē. Ā.Gaušs strādājis pagājušā gadsimta 30. gados. Viņa kapu mazpulcēni rudenī un pavasarī uzkopuši jau vairākus gadus, bet pērn sapratuši, ka jāiegulda lielāks darbs. Atjaunots uzraksts, pacelts futrālis, uzbērtas jaunas smiltis, apliktas apmalītes.

„Pēc tam Padures kapos sakopām divgadīgās lauksaimniecības skolas skolotāja Kārļa Upeslejas un viņa sievas kapavietu: atjaunojām uzrakstu, iestādījām daudzgadīgas puķes, uzbērām smiltiņas, notīrījām apmalītes.” V.Leismane atzīst, ka par šiem cilvēkiem daudz nezina, bet nav varējusi noskaidrot, ka vieta ir pamesta un pamazām ieslīgst zemē.

Vēl strādājuši no Kuldīgas atvesto ebreju nošaušanas vietā

Mazpulcēnu un biedrības *Padure* sakoptā lauksaimniecības skolas pedagoga Kārļa Upeslejas un viņa sievas kapavietā.

Pagasta pārvaldes arhīva foto

Keramikas mežā – vācu okupācijas laikā tur nogalināts ap 200 cilvēku. Arī tur atjaunots uzraksts, sakopta apkārtnē, iestādīts mūžzaļš rododendrs.

„Pavasārī sakārtosim vēl trīs piemiņas vietas. Nedaudz aiz pieaugušo ebreju nāves vietas nošauti arī viņu bērni. 1905. gada revolūcijas cīnītājiem ir piemiņas vieta pie Nabes kapiem, otra – Ventspils ceļa malā netālu no pagrieziena uz Ēdoli. Tos cilvēkus veduši uz Ventspili, bet ceļmalā nošāvuši,” zina teikt V.Leismane.

PULCĒJAS BRĪVDIENĀS

Pavasārī darbos iesaistījušies septiņi mazpulcēni, bet rudenī, kad Padures skolā palikušas vien divas apvienotās klasītes, bet

mazpulcēni sāka mācīties pilsētā, daudz palīdzējusi pagasta pārvalde, iesaistot pagaidu algoto darbu strādniekus.

V.Leismane atzina, ka šis bijis viņas pēdējais darbs kopā ar mazpulcēniem. Šajā mācību gadā viņa kļuvus par Alsungas vidusskolas direktori, pulciņa vadītājas pienākumus atstājot meitas Iritas Rīķītes ziņā. „Tagad mazpulkā darbojas mazāki bērni, viņi sanāk brīvdienās. Rudens brīvdienās bija spēļu maratons, tad iesaistījās arī lielie, bet mācību laikā viņi vairs izbrīvoti nevar.”

V.Leismane uzsver: lai arī darbs ir Alsungā, sevi viņa sauc par īstenu padurnieci, tādēļ biedrības iesākto turpināšot, jo plānu netrūkst.

Lāsmas Reimanes foto

Uzņēmuma *Amazon* birojs Ventspils šosejas malā tumšajā laikā ar gaismiņām priecē arī garāmbraucējus.

Rada prieku

„Kad braucam uz Ventspili, priecājamies, cik skaisti izrotāta uzņēmuma *Amazon* ēka šosejas malā,” saka kuldīdznieki, kuriem šis ceļš bieži mērojams.

Biroja vadītāja Kristīne Bergholce pārliecināta: ja valdes priekšsēža vietniece Baiba Mikāla nebūtu ieinteresēta un neaizrauta pārējos, diez vai rezultāts būtu tik labs. „Mums, protams, rotājumi patīk, bet, ja priekšniecībai tas būtu mazsvarīgi, pārējie nevarētu neko daudz ietekmēt. Arī telpās ir daudz svētku dekoru un augu.

Ziemassvētkiem rotājamiem gadu no gada. Kaut ko nopērkam, kaut ko izdomājam, un mūsu puīši uztaisa, kad šķiet, ka veikalā tas maksā dārgi, bet paši var uztaisīt vienkāršāk un lētāk. Gadu gaitā rotājumi jau sakrājušies.”

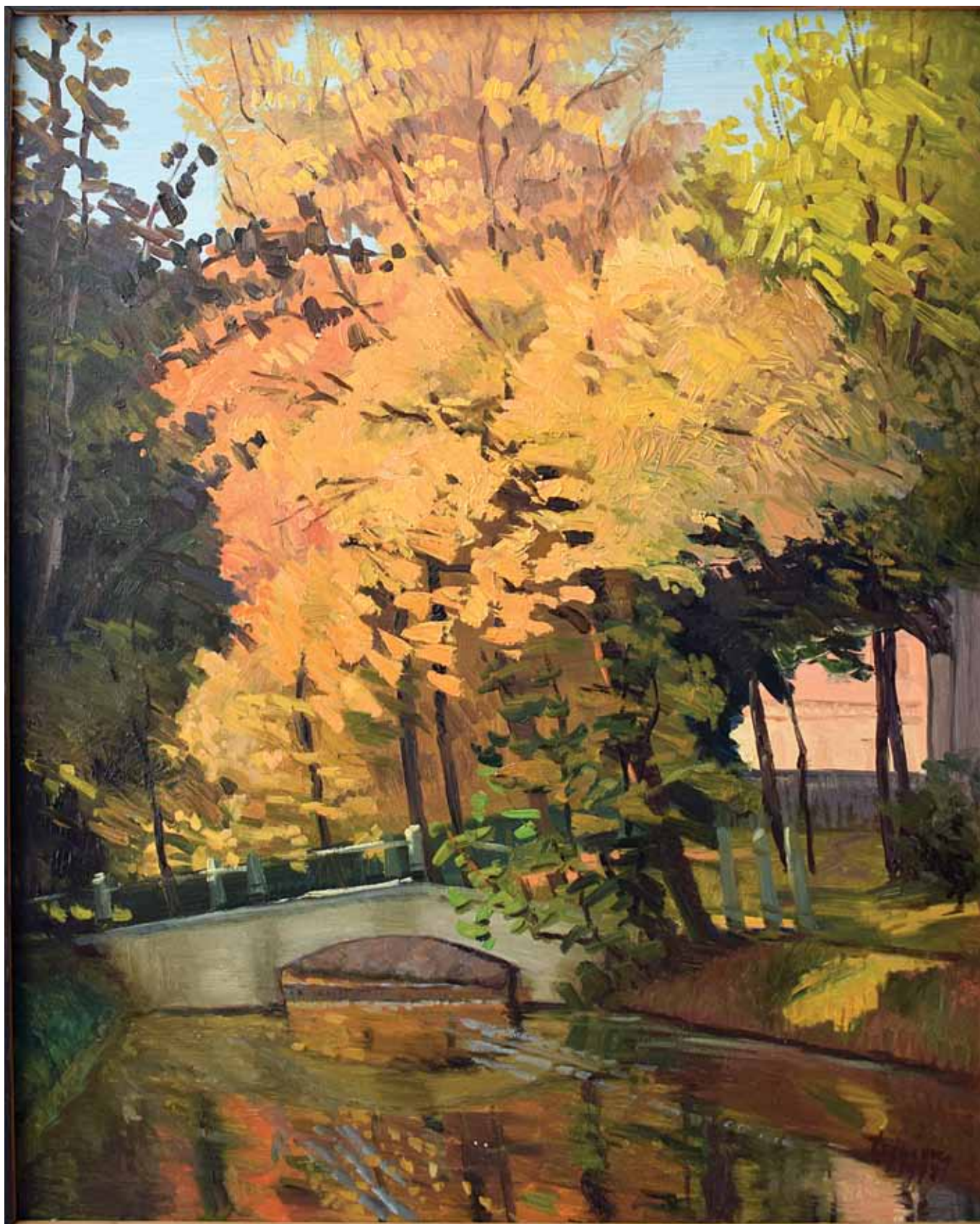
K.Bergholce uzsver, ka tos izlikt ir kolektīva darbs, bet visvairāk visi palāujoties uz saimniecības pārziņas Megijas Gailānes ieteikumiem: „Viņai padodas rotājumus izvietot. Megija to nedara vienpersoniski – pajautā, ko domā pārējie. Bet nopelni visvairāk pienākas viņai. Priecājamies, ka padarīto ievēro arī citi.”

Inguna Spulniece

RADOŠĀ Kuldīga

Kārļa Lejnieka glezna atgriežas

Brīnišķīgu dāvanu – mākslinieka Kārļa Lejnieka gleznu ar skatu uz Alekšupītes tiltiņu pie Sv. Katrīnas baznīcas – saņēmis Kuldīgas novada muzejs.

Kārļa Leimaņa 1978. gadā tapusi Kuldīgas ainava.

„No sirds un dvēseles priecājos, ka glezna ieguvusi jaunu dzīvi,” saka tās īpašniece, bijusī kuldīdzniece Inita Roze no Tērvetes. Viņa atceras, ka mākslinieks to tikko pabeigtu, vēl slapju uzdāvinājis Initas mammai – Kuldīgas rajona dzimtsarakstu nodaļas vadītājai Ritai Vecrumbai. „Mamma uztraucās, jo nezināja, kā lai žāvē. Pēc tam tā nonāca mūsu dzīvoklī. Es tur augu, neapzinoties gleznas vērtību. Mamma vienmēr

lepojās, ka tā ir autora dāvāta.”

Sākumā I.Roze gribējusi to dāvināt tiesai, jo darbā daļēji redzams šis nams, taču, uzzinot par autoru vairāk, nolēmusi, ka īstā vieta būtu muzejā. „Vēl atklāju, ka muzeja darbinieks Māris Balodis ir attāls radnieks, mamma krustdēls, ar kuru 40 gadu nebijām sazinājušies. Zvanīju un novēlēju krustmātes gleznu rūpīgi glabāt.” No Tērvetes gleznu atvedusi Kuldīgas novada senioru padome.

Muzeja direktors Eduards Dambergs gandarīts, ka dāvanai ar māksliniecisku un kultūrvēsturisku nozīmi līdzī nāk stāsts: „To Inita Roze solīja uzrakstīt un pievienot fotogrāfiju, kurā viņas mamma redzama ar šo darbu.”

Muzeja krājumā nu ir 22 K.Lejnieka gleznas, daudz zīmējumu un skiču.

Iveta Grīniņa
Lāsma Reimanes foto

Personība

„Esmu pārliecināts, ka katrs ir ģeniāls, tikai kādā vienā punktā. Galvenais ir to lietu atrast!”

saka komponists
Mārtiņš Brauns.

4.-5. lpp.

Dienasgrāmata

Ilmāra Znotiņa
fotogads.

6. lpp.

Jauna un talantīga

Evija Vēbere – jauns albums un satracināta publika.

2. lpp.

Lūcijas Zahares
izšuvumi skatāmi krāšņā fotoalbumā.

8. lpp.

„X faktors ir tikai sākums”

Par dalību jauno dziedātāju šovā *X faktors*, mūziku un mākslu stāsta kuldīdzniece, viena no grupas *Radio trio* solistēm Madara Dzintara-Pluša.

„Dziedu jau kopš bērnības, skolas laikā – ansambli un korī. Mēs ar Gabriēlu Zvaigznīti un Katrīnu Annu Vīganti daudzus gadus dziedam *Rīgas gospelkorī*. Pagājušos vasar uz Rīgu atbrauca amerikāņu blūza un soula māksliniece Rūtija Fostere, kura piedalījās *Rīgas ritmos* ar Latvijas Radio bigbendu. Viņai vajadzēja bekvokālistes, un dziedātāja Kristīne Prauliņa ieteica mūs. Kopā labi skanēja, piedalījāmies vēl citos koncertos un joprojām muzicējam ar Latvijas Radio bigbendu.”

X faktoram nācies meitenes pierunāt. „Katra atsevišķi esam arī soliste, dziedam dažādos projektos, trijātā pārsvarā kā bekvokālistes, bet gribējām ko

vairāk. Ilgi nevarējām izdomāt, kā sevi saukt. Raimonds Pauls koncertos ar bigbendu mūs dēvēja par sniegpārslinām, maijpuķītēm vai margrietinām. Bet palikām pie vienkāršā *Radio trio*.”

Šovs tagad aizņem visu laiku: „Slodze ir liela, kopā esam katru dienu. Jau laikus zināju, ka ar darbu to nevarēs apvienot, tādēļ pirms tam iekrāju naudu.” Vissarežģītāk esot sagatavot trīs priekšnesumus nedēļā. „Katra dziesma jāsaliek trīs balsīgi, katra improvizācija jāaskaņo. Vēl nav viegli atrast tērpus, lai kopā labi izskatāmies – piestāvam dziesmai un gaismas projekcijām.

Dziedāt tiešraidē ir milzīga iespēja – nezinu, kur vēl šādu pieredzi tik īsā laikā varētu iegūt. Mēs redzam, cik liela ir šova komanda un kā katrs strādā ar lielu atdevi, jo mīl to, ko dara. Man sākumā bija liels uztraukums, tagad esmu

klusuvisi drosmīgāka.”

Atbalstītāju meitenēm daudz: draugi, paziņas un cilvēki, no kuriem to nav gaidījušas. „Vēstules un komentāri dod iedvesmu katrai nedēļai. Šovs ļoti nogurdina, tādēļ liels prieks bija dzirdēt Maestro atsauksmi – viņš kādā intervijā minēja, ka skatās *X faktorā*, jo tajā piedaloties mēs.”

Madara iesāko ceļu turpinās: būšot Latvijas Radio bigbenda koncerti kopā ar R.Paulu, kuros grupai *Radio trio* būs arī solo priekšnesumi, viņa turpinās dziedāt projektā *Mesa*, kā arī rakstīt mūziku. Daudzus gadus Madara muzicē kopā ar brāli Artūru un Gītu Strazdiņu un dzied arī savas dziesmas.

„Vismaz reizi mēnesī braucu uz Kuldīgu atgūt enerģiju un sakārtot domas. Lauku mājās Ventas krastā iegūstu idejas, un vienā dienā tās pārtop dziesmās, vi-

Grupai *Radio trio* dalībniece, kuldīdzniece Madara Dzintara-Pluša TV3 raidījumā *X faktors*. Svētdien grupa finālā cinīsies par uzvaru.

deoklipos, gleznās.” Šeit Madara mācījies mākslas skolā, pēc tam J.Rozentāla Rīgas mākslas vidusskolā, Latvijas Mākslas akadēmijā studējusi vizuālo komunikāciju. Viņa veidojusi dziesmu teksta video grupām *Triānas parks*,

Mesa, *Prāta vētra*, *Gacho* un *Popkorna lietus*. Madara darinājusi arī Kuldīgas T-krekļus. Viņa secina: „Viss, ar ko esmu nodarbojusies, veidojis manu personību.”

Lāsma Reimane, Madaras Dzintaras-Plušas arhīva foto

Viss izjūtu spektrs

Ar kādreizējo kuldīdznieci, tagad Rīgā dzīvojošo mūziķi Eviju Vēberi runājam par nesen izdoto soloalbumu *Sirdsbūt*, par dzīvi mūzikā un iecerēm. Arī par Imanta Kalniņa dziesmas *Svētku diena* izpildījumu koncertā *Mīlestības vārdā 18+*, kas teju vai polarizēja kā klausītāju, tā mūziķu viedokļus.

Rīgas starptautiskajā filmu festivālā jūsu debijas video *Mīlniekiem un visādiem citiem* bija viens no nominantiem kā Baltijas labākais mūzikas video. Trešais albums *Sirdsbūt* izvirzīts apbalvojumam *Austras balva*. Kā šis albums tapa?

Pirms trim gadiem atgriezies no studijām Holandē (Evija studējusi Prinča Klausa konservatorijā Groningenā – red.). Tur izdoti pirmie divi. Albumā *Dream Whispers* spēlēja kopā ar pianisti Martu Vareli no Polijas, basistu Esatu Ekincioglu no Turcijas un bundzinieku Lavu Kovaču no Serbijas. Pēcāk ar Lavu izveidojām avantpopa duetu *Howling Owl* jeb *Gau-dojošā pūce*, ar ko koncertējām Eiropā un izdevām mazalbumu *Dance For Common Sense*. Pēc studijām atgriezies Latvijā, Lavs aizbrauca uz Serbiju, tādēļ kopā vairs nespēlējām. Mūzikai vajag satikšanos, lai tā dzīvotu.

Mājās atbraucu oktobra beigās, daudz laika aizvadīju, muzicējot viena. Tapa pirmās kompozīcijas un vēlme radīt, orķestrēt un šos skaņdarbus izpildīt vienatnē. Sāku performēt viena. Koncertējot dziesmas apauga ar jaunām skaņām. Gadu vēlāk, kad izjūtas teica, ka šīs dziesmas ir nobriedušas, sāku strādāt pie ieraksta.

Sirdsbūt ir deviņas dziesmas latviešu valodā. Mūzikas radīšanā piedalās vairāki sintezatori – gan modulāri, gan digitāli, salauztas klavieres, trompete un citas balsis.

„Vēlos vienmēr palikt procesā, meklēt, izzināt. Tiklīdz sāktu atkārtoties, vairs nebūtu attīstības, es ietu pa apli.”

Kārlis Strauliņa foto no Evijas Vēberes arhīva

Daudz laika pavadīju, veidojot nepieradinātu skaņu pasauli, izzināju jaunos sintezatorus, radīju kompozīcijas, vārdus, praktizēju katru instrumenta specifiku un spēju dziesmas atskaņot viena. Šķiet, kā it visur – skaists ir pats process. Tā ir attīstība, kurai nav beigu. Albumā necentos gaidāmo klausītāju apmierināt tikai ar patīkamām un vieglām izjūtām. Tā ir savdabīga skaņu pasaule, kurā atspoguļojas pārdzīvojums, kas vienam var šķist pasakains, otram šausminošs. Esmu jau izteikusies, ka *Sirdsbūt* ir kā spogulis, kas vienkāršu prāta izklaidi transformē par garīgu pieredzi un lielu ieraudzīt sevi. Ieraksta ietekmē kuldīdzniecei Silvai Stirnai tapusi glezna, kas ir albuma noformējums ar nezināmiem zvēriem un sīkbūtnēm.

Kā skaidrojams *Sirdsbūt*?

Neilgi pēc atgriešanās Rīgā pārtraucu darbību duetā *Howling Owl*. Bijām strādājuši gandrīz divus gadus, tādēļ radošai ikdienai

bija liels pārrāvums, tas radīja vientulību. Bija sajūta, ka audziņi izrauti no zemes un ir tukšums. Tas izraisa plašu emociju spektru. Rakstīju mūziku, kurā tas pausts. Albums sākas ar teicēja tekstu: viņi dzīvoja tik brīnišķīgā pasakā, bet tā katram ir sava. Ir arī vārdi: „Dūju spārni, darvas melni, viegli vējam neatdodas.” Tie simbolizē pretestību. Jo tā lielāka, jo lielāka attīstība. To centos ietvert mūzikā, un tas ir kā *sirdsbūt*. Lasīju Ziedoņa epifānijas, un mani iedvesmoja jaunvārdi, kuri reizēm spē radīt nebijušas izjūtas un pateikt vairāk. Rakstīju neeksistējošus vārdus, kas pauž manas jūtas. *Sirdsbūt* likās kā sirdses, kurā iekļaujas viss spektrs, kā var justies.

Ko darāt pašlaik?

Tikko bija krāsaina nedēļas nogale. Spēlēju *Austras balvas* pasniegšanas ceremonijā un radio *Naba* dzimšanas dienā. Spēlēju elektronikas un trompeti, dziedu Rūdolfā Macatā projektā *Vēstnieks*, kurā Kārlis Auziņš spēlē

saksofonu, Ivars Arutjunjans – bungas, dzied Elīna Silova. Spēlējam Rūdolfā mūziku latviski. 20. decembrī Kaņepes kultūras centrā būs koncerts. Arī Latvijas simtgades koncerta *Mīlestības vārdā 18+* atbalss vēl jūtama, un piedāvājumi, kurus šķetināt, netrūkst.

Jūsu izpildījums dziesmai *Svētku diena* vērtēts tik pretrunīgi. Kādas izjūtas tas raisīja?

Visu izjūtu spektru. Mums visiem kopš dzimšanas lielākā vēlme ir būt pieņemtiem: gribam patikt vecākiem, skolotājiem, mums sāp, ja atgrūž. Ja notiek kaut kas tik masīvs, tas ir sāpīgi. Sajūtu naidu un mīlestību, bet vienā brīdī saprotu, ka tas nav par mani. Tās ir cilvēku pašu emocijas jeb iekšējā pasaule. Daudzi ieraudzīja uz skatuves neredzētu meiteni un sev jautājumu, kādēļ. Redzu, ka arī albums *Sirdsbūt* šādi nonāk pie cilvēkiem. Aktīvākajiem komentētājiem katram sava taisnība. Ja nepatīk – labi.

Ja riebj – labi. Liekas pats skaistākais – labi. Jautājums ir nevis par to, ko otrs jūt, bet kā savas izjūtas izpauž un no kurienes tās nāk. Pirmoreiz jutu, kā darbojas dzeltenā prese un cik ļoti tās informācija ir pa virsu. Negācijas ir skaļas. Agresija ir skaļa. Notiek apgrieztais riņķis. Skaļums piesaista uzmanību, kliedz: „Šo neklausieties! Nevajag!” Bet tā piesaista masīvu uzmanību. Un tad skaļākie dusmojas, un apburtais loks nebeidzas. Uzpuštie virsrakstiem nav satura, nav dziļuma. Kā rakstījis Ziedonis: „Pa virsu, pa virsu. Pa virsu galdiem. (Mēs nezinām, kas ir atvilktnēs, mēs nezinām.) Pa virsu vīzma (cik dziļa ir upe, mēs nezinām), (..) Bet aiziet – pa kurienu aiziet? Ak, aiziet arī pa virsu! Tie divi metri dziļumā neko nenozīmē. Pa virsu.”

Kādas ir jūsu ieceres un sapņi?

Radīt un pieredzēt.

Jolanta Hercenberga

Albumi:

- *Dream Whispers* (2014),
- *Dance for Common Sense* (2015),
- *Sirdsbūt* (2018).

Kuldīdzniecei Silvai Stirnai glezna radusies, klausoties Evijas Vēberes disku *Sirdsbūt*. Baltā kaķlapsa ar Visuma acīm ir albuma tēls.

Mārtiņš Brauns: „Es nevaru būt virs Gaismas pils”

Dienu pēc tam, kad radio SWH aptaujā Latvija Top 100 par simtgades labāko dziesmu tauta nosauca Sauli, Pērkonu, Daugavu, un dienu pirms valsts gadadienas komponists MĀRTIŅŠ BRAUNS uzstājās Snēpeles iedzīvotājiem. Kurzemniekam viņš atzina, ka lauri ir nepelnīti – viņa dziesma nekādā gadījumā nevarot būt augstāka par Jāzepa Vītola Gaismas pili. Programmā *Dzied' ar mani, tautumeita* autors Latviju apbraukā kopā ar dziedātāju IEVU SUTUGOVU.

Ar levu par Mārtiņu, viņam klāt neesot

Ieva Sutugova: „Kad koncertējam kopā, esmu laimīga, ka varu atrasties uz vienas skatuves ar Mārtiņu.”

Vai programma radīta svētkiem vai pielāgota?

Var teikt, ka pielāgota. Mums abiem viens koncerts neiznāk vienāds. Mārtiņam katru reizi gribas iekļaut jaunu skaņdarbu. Mēģinājumā satiekamies un izdomājam. Šodien jau uzstājamies Saldū. Tā programma pamatīgi atšķirās no Snēpelē spēlētās. Mārtiņš pateica: „Te varētu to, bet tur – to.”

Priecājamies, ka varam kaut kur braukt. Kad esam kopā, skan tikai Mārtiņa dziesmas. Viņam ir tik daudz skaistu dziesmu! Viņš viens varētu aizpildīt neskaitāmas koncertprogrammas: dzied, spēlē, runā.

Kā vērtējat viņa daiļradi?

Esmu bijusi Dziesmu svētku korī un raudājusi, dziedot *Sauli, Pērkonu, Daugavu*. Toreiz pat iztēloties nevarēju, ka uzstāsimies kopā. Mārtiņam ir tādas dziesmas... Mistiskas. Šķiet, ka tās nāk no augšas. Kaut vai *Mila ir kā uguns*. Un tad vēl jaunie skaņdarbi! Viņam ir ar Bronislavas Martuževas tekstu, par ūdens tēmu ar Igo tekstiem. Rokgrupām dažreiz ir vecie, labie gabali, bet jaunie – nu tā: ir labi, tomēr nav tas. Bet, kad Mārtiņš pirmoreiz parādīja jaunus gabalus, tie šķita tikpat ģeniāli un skaisti kā tautā iemīļotie. Bet viņš ir tik kritisks pret sevi! Reiz viņš man stāsta: koris kaut ko pasūtījis, viņš uzrakstījis, tomēr metot ārā. Es palīdzu, lai atskaņo. Ārprāts! Dod, Dievs, man kādreiz kaut ko tuvu tam uzrakstīt! Bet viņš – nē, tas ir banāli.

Vai viegli sastrādāties?

Ir reizes, kad Mārtiņam patīk, ka mūziķi kaut ko pieliek no sevis: ģitāriņu noaranžē, citādāk bungas nosit. Bet tas vairāk attiecas uz instrumentālo skanējumu. Es to atbalstu, jo mēs tomēr runājam par Mārtiņu Braunu! Man ar viņu ir viegli. Bet gadās cilvēki ar citu pieeju, kuri grib ielikt kaut ko no sevis. Esmu vērojusi dažādas situācijas. Notiek mēģinājums ar Mārtiņa dziesmām, bet pats viņš nāks rīt. Zinot tos gabalus, es jau mūziķus brīdinu, ka labāk nevajag neko mainīt. Viņi neklausu. Un tad nāk Mārtiņš...

Pievienojas Mārtiņš

Savulaik Adrians Kukuvas no *Menueta* teica, ka Imantu Kalniņu pilnīgi neinteresē, vai cilvēka bals viņa dziesmas spēj izdziedāt. Kā ir ar jūsu darbiem?

M.B.: – Es jau pats arī kaut ko dziedu. Kad rakstu Latvijas Radio korim, zinu, ka varu rakstīt ļoti augstas sieviešu balsis, grūtas notis. Ja gribu, lai tas prieks tiek daudz, tad ar to jāērķinās. Bet gribu, lai cilvēks no manas dziesmas kaut ko arī iemācās.

Tagad mēs varētu ar jums parunāt par Ievu. Vai viegli sadarboties?

M.B.: – Ar Ievu ir interesanti. Viņa ir bezgala mīļa, laipna, vienkārša, nav lecīga.

I.S.: – Tas ir tikai pagaidām. (Smejas.)

M.B.: – Bet, ja ir nopietnas muzikālas lietas, viņa var būt strikta un pastāvēt uz savu. Domāju, ka tām meitenēm, ko viņa māca, ir kārtīga disciplīna. Neraugoties uz maigumu un mīļgumu, viņa var iemācīt kārtīgi. Mīļģi, bet reizē stingri cilvēki ir liels retums. Piemēram, Renārs Kaupers. Viņš ir ļoti mīļš, un viņš tāds ir – viņš neizliekas, bet grupā, ja ir principa lietas, domāju, ka nepieķapsies nekur. Tajā, kas saistās ar principiem, šie cilvēki ir dzelzaini. Un nežēlīgi, ja vajag.

Mārtiņ, kā jūtaties, kad jūsu dziesma nosaukta par Latvijas simtgadei vislabāko?

M.B.: – Jūtos jocīgi. Ja reiz tās ir simtgades dziesmas, kā es drīkstu būt virs Jāzepa Vītola vai Emīļa Dārziņa? Nevaru nekad būt virs *Gaismas pils*. Tā ir pilnīga aplamība! Tie ir meistari, ģenijs ar smalkiem darbiem. Bet otrs aspekts ir šis laiks, cilvēki, mode, aktualitātes, kas izvirzīja manu dziesmu.

Domāju, ka *Saule, Pērkons, Daugava* nozīmīguma ziņā jaunatnei ir kas līdzīgs *Gaismas pilij*.

M.B.: – Īpatnēji, ka ne tikai jauniešiem, arī maziem bērniem. Esmu redzējis bērnu, kurš knapi staigā, bet uz šo dziesmu jau reaģē.

No kurienes šādi skaņdarbi atnāk? Skan galvā un neliek mieru?

M.B.: – Man režisors nelika mieru. Bija termiņš, kurā jāuzraksta daudzas dziesmas Valmierā iestudētajai Raiņa *Daugavai*. *Saulas* tēma atnāca pusstundā, pēc tam precizējās un slīpējās. No teātra dziesmas tā vispirms pārlīkta skolēnu korim, tad vīru un sieviešu, tad – jauktajiem.

Forma, kurā vietā ir klusi, kurā skaļi, kā tas sprakst, kā nokrīt, visa dramaturģija veidojas gadu gaitā. Bet mūzika kā tēma man bija dāvana.

Kā raugāties uz jūsu dziesmu interpretāciju?

M.B.: – Ja to dara ieinteresēts cilvēks ar muzikālu pieredzi, tad jā. Ja kāds dara, viņam neiznāk, tomēr viņš domā, ka tas ir labi, tad ne. Padomju laikos bija politiskā cenzūra, un tas ir kretinisms, bet bija arī mākslinieciskā cenzūra, kas noteica publiski spēlētā kvalitāti. Tagad tiek propagandēta nemākulība, slinkums, diletantisms, rupjība. Būtu vajadzīga nevis cenzūra, bet muzikālas kvalitātes pārbaude. Tie, kuri strādā nopietni, parasti atsūta savu variantu, pajautā, ko es par to domāju. Bet ir tā, ka bez atļaujas izkropļo, izsmej. Tādiem gadījumiem ir autortiesību aizsardzības likumi.

Vai ar likumu palīdzību spējat kopāpanākt?

M.B.: – To spēj mana menedžera jurists. Palaist televīzijā izkropļotu variantu maksā dārgi.

No malas izskatās, ka solistu krīze Latvijā beigusies. Aizvien vairāk ir gudri, talantīgi cilvēki. Kā Ieva.

M.B.: – Latvijā ir izpildītāju laikmets. Ir tūkstošiem ļoti sliktu izpildītāju, kuras

Forma, kurā vietā ir klusi, kurā skaļi, kā tas sprakst, kā nokrīt, visa dramaturģija veidojas gadu gaitā. Bet mūzika kā tēma man bija dāvana.

Mārtiņš Brauns

○ Komponists, savu skaņdarbu izpildītājs (sintezators, klavieres, balss).

○ Mācījies E.Dārziņa mūzikas skolas klavierklasē, kora klasē, pēc balss lūzuma – kordinģēšanas klasē un pēc tam – mūzikas teorijas nodajā, kur apguvis arī kompozīciju pie ģederta Ramaņa.

○ Pabeidzis Ādolfa Skultes kompozīcijas klasi Latvijas Valsts konservatorijā, iegūstot komponista un mūzikas teorētisko priekšmetu pasniedzēja kvalifikāciju.

○ Darbojies kā dažādu rok mūzikas ansambļu un grupu dalībnieks un vadītājs. No 1975. līdz 1986. gadam vadījis grupu *Sipoli*. Bijis kamerkora *Sindi putnu dārzs* mākslinieciskais vadītājs. Kopš 1995. gada – skaņu ierakstu studijas *Mārtiņš* īpašnieks un direktors.

○ Vairākkārt atzīts par gada labāko teātra komponistu Latvijā. Septiņas reizes saņēmis *Lielo Kristapu* kā Latvijā labākais kinomūzikas komponists. Dažādos starptautiskos kinofestivālos mūzika prēmēta ap 20 reizi.

○ Saņēmis IV šķiras Triju Zvaigžņu ordeni.

○ Rakstījis pasūtījuma darbus ārzemju TV, piemēram, Londonas *CH 4*, Stokholmas *CH II*. Īpaši veiksmīga sadarbība bijusi ar kinodokumentālistu Juri Podnieku un angļu režisoru Deividu Monro.

Saule, Pērkons, Daugava

Mārtiņa Brauna *Saule, Pērkons, Daugava* pirmo reizi skanējusi Valmieras drāmas teātrī, kad leģendāro dziesmu komponējis Raiņa poēmas *Daugava* iestudējumam Valentīna Maculēviča režijā. Pirmizrādi tā piedzīvoja 1988. gadā. To dziedāja aktieris Valdemārs Karpācs. Pēc veiksmīgas dziesmas debijas Valmieras teātrī Brauns to pārņēma savam kamerkorim *Sindi putnu dārzs*. 1989. gadā tika iekļauta Dziesmu un deju svētkos. 2014. gadā *Saule, Pērkons, Daugava* katalāņu versijā *Ara és l'hora* (Tagad ir laiks) atzīta par Katalonijas neatkarības himnu.

Kā *Sīpoliem* savulaik gāja ar cenzūru?

M.B.: – Protams, mūs cenzēja. 80. gados mani sauca uz Kultūras ministriju. Bija liels nepatīkšanās, kad rakstīju *Divas odas skorpionam* ar Ojāra Vācieša tekstu. Kas attiecas uz *Sirano de Beržeraku*, no kurienes nāk *Mila ir kā uguns*, un padomju laikā uz vārdiem „visu mums var atņemt”, uz *Maugli*, kurā mērķaķi ir komunisti, mums bija sadarbība ar Jāni Peteru. Viņš bija liels cilvēks Rakstnieku savienībā. Tagad runā par partiju un čeku, bet es saku paldies Dievam, ka Peters tur tāds bija. Viņš varēja aizstāvēt latviešus, aizstāvēt kultūru. *Sirano* gadījumā viņš uzrakstīja priekšvārdu, ko es pirms koncerta nolāsiju. Nevienš čekists vai partijnieks neuzdrošinājās to gabalu aizliegt. Peters pirmām kārtām ir dzejnieks. Bet viņam bija arī teikšana. Viņš prata to partijas leģerasti tā pakoliet, ka pašiem partijniekiem mute ciet.

Cik bieži iznāk ar koncertiem atbraukt uz pagastiem?

M.B.: – Man ļoti patīk spēlēt mazā publikā. Neciešu, pat ieņistu uzstāties arēnā *Rīga*. Tie nav cilvēki – tā ir gaude, kas tur sanākusi. Atnākuši čupoties, *aliņu* dzert, varbūt atrast mīļākos, starp citu, arī mūziku paklausīties. Ja spēļēju 50 cilvēkiem, varu būt kontaktā ar katru, turklāt enerģiju saņemt atpakaļ.

Otrs iemesls – esmu pensionārs. Man šādi koncerti vajadzīgi gan ir, gan zālēm. Tie koncerti jau nav nemaz tik bieži. Ar tiem, kas bijuši ap valsts svētkiem, pietiks, lai ziemas sākumu varētu dzīvot brīvāk, nedomāt, vai benzīns jātaupa. Ja man teiktu „Nāc, papriecē mūs tāpat!”, es neietu. Esmu mācījies 20 gadus. Par brīvu varu nokrāsot žogu, koncertēt cilvēkiem ar ierobežotām spējām.

Vai ir gadījies tā spēlēt?

M.B.: – Jā, bet es ar to neliecos. Nav jau arī tā, ka mani aicina ļoti bieži. Kad spēļēju neredzīgo biedrībai, vadītājam teicu, ka honorāru man nevajag. Viņa atbildēja, ka kultūrkapitāls naudu jau piešķir. Neesmu muļķis – neatteikšos. Bet, ja viņiem nebūtu, es vienalga spēlētu. Nevar taču visu par *piķi* vien darīt!

I.S.: – Mārtiņš bija priecīgs, brauca uz mēģinājumiem, kad izdomāju, ka manis vadītajam vokālajam ansamblim skaists būtu Ziemassvētku koncerts ar Mārtiņa dalību. Naudu neprasīja.

M.B.: – Ir tādi, kam neprasu, un tādi, kam prasū. Ir situācijas, kad zinu, ka nevajag. Diviem kinorežisoriem – uzvārdus nesaukšu – es komponēju, neprasot, cik maksās. Galvenais, ka piedāvāts labs materiāls un ir interesanti strādāt kopā. Zinu, ka beigās būs labi.

Cik interesanti ir rakstīt mūziku salītam virs Daugavas?

M.B.: – Tā ir komerchieta. Ir profesionālisms, meistartības līmenis, kā ielikt savus motīvus, apgūt instrumentus, izjust salītu, lai viss būtu sinhroni. Bet tā vispirms ir naudas lieta: labi maksāsi, uztaisišu.

Kā jūtaties Latvijas jubilejas gadā?

M.B.: – Ļoti labi: ir darbs. Man bail no tādiem periodiem, kad nav, ko darīt. Esmu lutināts no cilvēkiem, kas liek kaut ko darīt un mani motivē. Ja nav, kas prasa, ka vajag, ja nesaprotu, ko sadarīt – iet uz mežu vai ko –, tas prātā raisa dullas domas. Senāk tas ir izraisījis nepamatotu dzeršanu. Man vajag strādāt.

Vai bez pasūtījuma mūzika nenāk?

M.B.: – Gluži kā gailim dziedāt *kikerīgū* nesanāk. Man ir pēc paša iniciatīvas rakstīti darbiņi, bet tie ir kādi desmit procenti. Pārējais tapis sadarbībā. Man sadarbība patīk: diriģents motivē, režisors motivē.

Vai no autortiesībām ir papildu ienākumi?

M.B.: – Autortiesības ir laba lieta, bet dažas pozīcijas vēl jāizstrādā. Esmu autortiesību padomē, bet tas nenozīmē, ka piedalos ideju izstrādāšanā. Bet tās, kas ir, darbojas labi. Jūtami saņem tie, kuri skan visās malās, teiksim, Raimonds Pauls. Ticu, ka viņam četrzīmju cipars katru mēnesi atnāk. Mani tik daudz nespēlē, un ar autortiesībām un 200 eiro pensiju vien būtu par plānu.

Klausītājus tikai priecē tas, ka esat spiests koncertēt!

M.B.: – Es neteiktu, ka esmu spiests. Mani šie koncerti gandarī. Kremtas, ka pārāk maz ir jaunu gabalu. Arī uz Snēpeli atvedām jaunu, bet daudz nevajag, jo cilvēki neņem pretī gabalu, ko dzird pirmo reizi. Viņi gaida tos populāros. Gabalam jāizskan vismaz piecas reizes, lai cilvēks atcerētos.

Domāju, ka izdevniecības ar radiostacijām slēdz darījumus. Rezultātā kaut kāds draņķis kļūst populārs tāpēc, ka desmit reizes dienā to spēlē pa radio.

I.S.: – Amerikā viss notiek tikai tā.

M.B.: – Reiz man paveicās: bija jauna dziesma, mani izsauca uz radio vai televīziju, vairs neatceros, uz kuru, kur to nospēļēju. Pēc tam man zvanīja un prasīja notis. Bet parasti pirmā reize neko neizsaka. Jā, *Mammu, es gribu* pazīst – tas ir foršs gabals, to pieprasu.

Ziniet, tagad man jāuzsmēķē. Es pīpēju tādas cigaretes, kas nesmird. Tās var pat gumīstābēt vāļēt. Vienīgi tas, ka ar vienu ir par īsu, gribas vēl vienu, bet nevar – iemutis katru reizi jāuzlādē. Lai arī 14 dūmu vietā prasās ievilk 30, īsto cigareti vairs negribas ņemt: jūtu, kā tā smird! Tomēr no rīta gribas pa dullo dabūt, lai drusku noreibst.

Vai pirmāis dūms ir tukšā duša?

M.B.: – Tukšā ne, kāda siermaizīte pirms tam jāuzēd. Tāpat jau es kuņģi beidzu, bet tik ļoti negribu to bojāt.

Kāda, Mārtiņ, ir jūsu ikdiens? No rīta siermaizīte, cigarete, klavieres?

M.B.: – Klavieres pēc iespējas mazāk. Uzņāk kādreiz spēlējama: apsēdies un tik vāle – kaifol! Galvenais, ka nospēļēju smukas lietas, bet neko

nepierakstu – un viss pakaļā...

Varbūt vajag ieslēgt kādu aparātu, kas nospēlēto noķer?

M.B.: – Ja ķertu visu, tur būtu 99,9 procenti draņķa. Ej nu sija, kur bija tas foršums! Beigās izrādīsies, ka nekā forša nemaz nebija.

No kurienes tāda paškritika?

M.B.: – Pasaule ir piesārņota ar sliktiem dzejoļiem, sliktu literatūru, draņķīgām gleznām, smuģu mūziku. Jau tā es piedalos piesārņošanā. Piesārņojums bojā smadzenes.

Teicāt, ka mums tagad ir labi mūziķi, piemēram, bundzinieki...

M.B.: – Jā, no tūkstoša divi buņģieri ir ļoti labi.

I.S.: – Un tas ir daudz.

Vai to vecina mūzikas skolu tradīcija?

M.B.: – Pamatā ir katra paša vēlēšanās, muzikālā ieinteresētība. Tad arī meklē skolas un skolotājus. Ja vienkārs grib būt slavens un kaut ko plūrināt, tad iznāk tādi, kā tie 998 no tūkstoša. Ja tu spēļ uz kādu, kaut vai mīļoto meiteni, iedarboties tā pa īstam, bez ārišķības, tad ir labi – tev iepatiksies, un tu meklēsi skolotāju.

Mani visās jomās uztrauc cilvēciskais aspekts. Esmu pārliecināts,

ka katrs ir ģeniāls, tikai kādā vienā punktā. Nevajag likt mācīties mūziku cilvēkam, kurš ir ģeniāls slaucējs vai zobu dakters. Arī pusdullais ir ģeniāls, bet tikai konkrētā lietā. Galvenais ir to lietu atrast!

Kā ar politiku? Vai tajā notiekošais jūs satrauc?

M.B.: – Atkal cilvēciskais

faktors, kas skar gan politikus, gan bandītus un atraisa visas negatīvās īpašības, – tas ir zelta telš. Mani satrauc ar naudu slima cilvēka mežonīgā alkatība. Diemžēl tā valda arī politikajās aprindās. Šķiet, aiz greizsirdības nosisti cilvēki ir niecīgs procents. Pārējie – alkatības dēļ. Tā politiku laiž dēļ. Arī jaunie politiķi samācīti alkatībā un padomju morālē: melot un zagst. Tās ir smagākās padomju metastāzes, mantojums. Bet ir jau arī brīnumi – tādi politiķi, kuri alkatībai neļaujas.

Kādus radīt Latvijas nākamās simt gadus?

M.B.: – Domāju, ka uz simtgades otro pusī būs forši. Komunistu morāle būs iznikusi. Ir jau dažādas citas garīgās slīmības, kas balstās varaskārē. Bet domāju, ka tās iznīks. Grūti, bet iznīks.

Un latvieši būs?

M.B.: – Kāpēc lai viņi izzustu, ja bijuši tūkstošiem gadu? Labi, ir mūsu senčos arī iekarotāji un jūras laupītāji, bet no viņiem izauguši godīgi cilvēki. Paskatieties uz Austrāliju! Pilna ar godīgiem cilvēkiem, bet viss sākās ar to, ka tur sūtīja cietumniekus. Tagad tur brīva valsts, kurā ne no kā nav jābaidās. Tāpat būs pie mums.

Inguna Spuleniece
Lailas Liepiņas foto

Mārtiņš Brauns:
„Ja ir motivācija,
nauda ir otršķirīga.
Labi, ja tā ir, bet
svarīgāk, ka darbs
izdarīts.”

Fotogrāfs Ilmārs Znotiņš: „Digitālās tehnoloģijas devušas lielu brīvību, bet pazudis kritiskais mirklis, kad nobildē un nezini, kas iznāks.”

Fotogrāfa gads

„Esmu darba zirgs – fotogrāfijas druvā aru savu lauciņu, un neatliek laika skatīties ne pa labi, ne pa kreisi,” uzrunānot amata brāļus Kurzemes fotodienās Kuldīgā, atzinās laikraksta *Diena* fotogrāfs Ilmārs Znotiņš. Klausītājiem fotostāstos tika atklāts, kā viņam, profesionālim, pagājis šis gads.

FEBRUĀRIS. Olimpiskās spēles Phjončanā

„Mans gads iesākās jautri, atspoguļojot latviešu startu ziemas olimpiskajās spēlēs. Olimpisko spēļu fotogrāfi dzīvo aptuveni tādā pašā režīmā kā kaujas specvienības savās nometnēs. Ceļamies sešos no rīta, dodamies pie miera, kad tas iespējams. Loģistika ir tāda: žurnālisti dzīvo vienā vietā, daļa atlētu – netālu no žurnālistiem, netālu arī ledus halles un šorttreks. Savukārt viss, kas attiecas uz slēpošanu un bobsleju, ir kalnos 50–60 km no žurnālistu mītnes. Viens starts var būt pusstundas, cits – pusotras stundas braucienā. Tad nu fotogrāfam savas iespējas jāsalāgo ar to, kas svarīgāks. Šajās spēlēs sasniezdu rekordus – izdevās apvienot piecas dažādas sacensības. Katra kustība prasa milzu enerģiju: jāiziet neskaitāmas drošības kontroles, jābrauc ar neskaitāmiem transporta līdzekļiem, kas ne vienmēr strādā tā, kā gribētos.

Viens no lielākajiem fotogrāfa izaicinājumiem ir aukstums. Iedomājieties, ka jāstrādā – 24 grādos, kad vējš ir 20 m sekundē. Vienaļga, kas mugurā, desmit minūtēs ir izpūsts cauri. Sevišķi, ja stāv uz metāla režģa, kur vējš pūš no apakšas un augšas. Vienīgais, ar ko var glābties, ir speciālie sildītāji, kādus arī zemledus maksšķernieki liek cimdos un zābakos. Citādi – gribu spiest pogu, bet pirkstu nav. Tā ir katrās ziemas spēlēs. Vienīgi vējš bija jaunums – tādu nebiju piedzīvojis. Kad gulēju, logu rūtis džinkstēja tā, ka šķita – ārā šauj.

Uz atklāšanu paņēmu līdzī datoru, lai bildes ātri nosūtītu. Sagatavoju to darbam, bildēju un bildēju. Kad mēģināju fotogrāfijas sūtīt, dators bija sasalis... Pēc katra taustiņa nospiešanas jāgaida 15 sekundes.”

JŪLIJS. Dziesmu un deju svētki

„Man bija daudz iespēju, bet arī liela atbildība. Komandā trīs četri fotogrāfi. Notikumu daudz, darba pietika visiem, režīms tuvojas olimpiskajām spēlēm. Bilde bez maksas var apskatīt Dziesmu svētku kontā. Vislielākais prieks: izdevās pierunāt drošības kontroli atļaut kameru uzlikt uz Mežaparka estrādes jumta pašā centrā, lai ar 30 sekunžu intervālu fotografētu visu noslēguma koncertu.”

SEPTEMBRIS. Pāvesta vizīte Latvijā

„Lai to fotografētu, ilgi iepriekš bija jāiziet ļoti sarežģīta akreditācija. Rīgā bija seši notikumi, kuros pāvestu drīkstēja oficiāli fotografēt. Ja pieticās uz pirmo – uz lidostu, nākamais, uz kuru varēja pāvestu, bija kāds piektais. Pārējos nevarēja ne fiziski nokļūt, ne pāvestu iziet drošības kontroli un būt stundu iepriekš. Es izvēlējos lidostu un Aglonu. Arī tur bija ierobežota piekļuve, bet tas saprotams. Katram pasaules varenajam, īpaši pāvestam, ir ienaidnieki, tādēļ vizīšu laikā drošība jāievēro, tomēr mūsu drošības speciālisti ir viscentīgākie.”

OKTOBRIS. Saeimas vēlēšanas

„Es strādāju arī kādai franču ziņu aģentūrai, kurai par citām valstīm interese ir tikai tad, ja turp brauc karaļi, pāvests, līst asinis vai notiek vēlēšanas. Mans uzdevums bija pirms vēlēšanām izstāstīt, kā tās notiek pie mums, lai to saprastu cilvēki Francijā. Vizualizēt to ir sarežģīti. Staigāju pa Rīgu un domāju, kā francūžiem kaut ko iestāstīt. Fotografēju politisko reklāmu ielās, uz transporta līdzekļiem. Šķiet, ka izdevās.”

NOVEMBRIS. Latvijas simtgades izstāde

„Fotoizstādes kūrēju tad, kad nav, ko fotografēt, jo no bildēšanas vien iztikt pagrūti. Šis ir pēdējais lielākais darbs, kas aizsākts jau martā: fotoizstāde *Rīga 100 gadus*. Pie tirdzniecības centra *Origo* tā apskatāma līdz martam. Arhīvos meklēju vecos attēlus, klāt piemeklēju ģeogrāfiski vai ideoloģiski atbilstošas bildes, kas stāsta stāstu. Kad tam piekritu, nezina, kas būs tālāk. Runa bija par vienu izstādi Rīgā, pēc tam izrādījās, ka man tā jāredz arī Bordo (Francijā), Tallinā (Igaunijā) un Viļņā (Lietuvā). 50 attēlu izstāde katrā vietā bija jāizliek atšķirīgi. Tur ir darbi no Latvijas Nacionālā arhīva, Latvijas Kara muzeja, Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja un Brāļu kapu komitejas arhīva, arī mūsdienu fotogrāfu, piemēram, Gunāra Janaiša, Aivara Liepiņa, Agneses Zeltiņas, darbi. Bet kurators biju es. Tas ir vēstījums, kā Znotiņš ieraudzījis Rīgu.”

Inguna Spuleniece, Ilmāra Znotiņa arhīva un Lāsmas Reimanes foto

Uz ekrāna – stiprais stāsts

„Paldies, ka atnācāt! Un beidziet vienreiz sūdzēties – cīnieties!” šos ratiņkrēslam piesaistītā Kristapa Kaņuka vārdus ar aplausiem uzņēma tie, kuri pilnā Kuldīgas kinozālē noskatījās dokumentālo filmu *Dāvids un Goliāts* par Kaņuku ģimeni.

Dāvids un Goliāts kanālā LTV1 būs skatāms Krista un Kristapa vārdadienā **18. decembrī 22.25**, kā arī **19. decembrī 12.10**.

Dokumentālās filmas *Dāvids un Goliāts* varoņi Kaņuku ģimene – brāļi Kristaps un Krista, mamma Inguna (pa labi) – kopā ar scenārija autori Inesi Vaikuli un režisoru Sandiju Semjonovu.

Tā ļauj apjaust, cik sarežģīta, tomēr dzīvi apliecināša ir ikdiena, kurā vecākais brālis Kristaps cīnās ar ķermeņa un brīžiem dvēseles nespēku un izjūtas izsaka hiphopa stilā, jaunākais brālis Krista sapņo par profesionāla BMX frīstailista karjeru, mamma Inguna sevi ziedo dēliem un tētis Kaspars gadiem pelna naudu ārzemēs. Notikumu klāstā ir gan priecīgi brīži, gan incidents, kad ģimene cieta uzbrukumā Pilsētas svētkos.

Pēc aizkustinošā kinostāsta asaras valdīja daudzi. Pirmais seanss bija izpārdots, jo šo mirkli ar Kaņukiem dalīja arī, kā paši saka, atbalsta grupa. Tāpat gana daudz skatītāju bija otrajā seansā.

Kā atklāja viens no režisoriem Sandijs Semjonovs, pirms gada Latvijas televīzijā satīcis raidījumu vadītāju (arī radio *SWH* ziņu dienesta vadītāju) Inesi Vaikuli, kura pēc Ziemassvētku koncerta *Nāc līdzās!* iedvesmota stāstījusi par Kaņuku ģimeni. Nolemts ideju pieteikt filmu konkursā *Latvijas kods*, un darbs tapis nepilnā gadā. I.Kaņuka filmēties piekritusi ar bažām, tomēr gads kopā ar radošo grupu bijis interesants. *Kurzemniekam* viņa saka: publikācijas laikrakstā vai kāds sižets Skrundas televīzijā pamazām vairojuši drosmi ļaut savā dzīvē ieskatīties arī citiem.

Par kino atbildīgā kultūras centra darbiniece Irina Ivanova atzīstas: „Filma tā aizkustina, ka asaras neslēpj pat vīrieši, jo diendienā dzīvojam katrs savu dzīvi, bet blakus mums ir garā stipri cilvēki.” Skatītāja Zigrīda Stucere uzsvēra: ļoti nozīmīga filma, kas daudziem atver acis. Domes pārstāvis Viktors Gotfridsons atzina: Kuldīga ar Kaņukiem var lepoties, bet filma arī liek aizdomāties, ka tādu ģimeņu labā, kurās ir cilvēki ar īpašām vajadzībām, varbūt darīts vēl par maz.

Šie bija labdarības seansi, jo nauda no biļešu tirdzniecības un ziedojumu kasfītes tiks Kristapa veselības uzlabošanai. Mamma jau sarunājusi nodarbības rehabilitācijas centrā *Poga*.

Dinas Poriņas teksts un foto

Laba mūzika senatnīgā gaisotnē

„Grandiozi! Arī kaimiņš teica, ka bijis skaisti. Tas ir tā vērts, ka pieved klāt!” tā laideniece Māra Hildebrante priecājas par koncertu Laidu muižā, kas aizsācis ciklu *Mūzika un stāsts Kuldīgas novada pilīs un muižās*.

Novada domei ir divi nolūki: iepazīstināt ar kultūrvēstures pērlēm un ļaut augstvērtīgu mūziku dzirdēt ārpus pilsētas.

Laidos gides lomā iejutās skolotāja Guna Roberta, stāstot, ka 19. gs. sākumā barons Manteifelis meitai, kura precējās ar grāfu Lamsdorfu, kā kāzu dāvanu uzcēlis dzīvojamo ēku. Kopš Latvijas brīvvalsts te saimnieko skola.

GRIEKIJA IR VĒL TĀLĀK

Programmā *Art-i-klasika* (*Māksla un klasika*) apvienojušies mūziķi ar Eiropas mēroga darbību: trio *Art-i-Shock* (*Māksla un šoks*) jeb pianiste Agnese Egļiņa, čelliste Guna Šnē un sitamo instrumentu spēlētāja Elīna Endzele kopā ar senās mūzikas ekspertu Guntaru Prāni, kurš demonstrēja, kā skan rata lira. Varēja dzirdēt arī klavesīnu. Skanēja gan 12. un 16. gs., gan mūsdienu autoru darbi. Temperamentīgā A.Egļiņa smeja: „Braukt uz laukiem – tas nav tālu. Grieķija ir tālāk par Laidiem! Kolosāli – pilna zāle! Ar šo programmu bijām arī festivālā *Sansusī* Aknīstē, Lūznavas muižā, jo tā pietāv intīmai atmosfērai. Laidos ir maza skatuvīte, sveču gaisma un smarža – mājīga gaisotne.”

Savdabīgo rata liru, kurai ar vienu roku griež rokturi, spēlē Guntars Prānis, bet senlaicīgs sitaminstruments ir trio *Art-i-Shock* mūziķes Elīnas Endzeles pārziņā.

INTERESES NETRŪKST

Pagasta zemeņu audzētājs Ilmārs Gulbis atnācis ar meitu Melāniju, kura Aizputes mūzikas skolā mācās vijoli pie Dzintras Salmiņas, pianistes A.Egļiņas mammas. Kuldīdzniece Silvija Cepurīte atbraukusi ar draudzeni Annu Novicku un atzīst: „Seno mūziku bieži negadās dzirdēt. Es uzreiz iztēlojos filmas par tiem laikiem. Pati jau diez vai atbrauktu. Labi, ka sagādāts autobuss.” Kuldīdznieki Dace un Agris Zeidleri priecājas: „Vienas ar bijām gregorikas nedēļā Āraišos, ko

vadīja Guntars Prānis, un senajā mūzikā iemīlējāmies. Romantika!”

Domes kultūras speciāliste Agnese Lapsiņa secina: „Risks ciklu sākt ar Laidu muižu, kas vistālāk no Kuldīgas, ir attaisnojies – zāle pilna.” Muzikālās programmas piedāvā aģentūra *Latvijas koncerti*, daļu maksā valsts, pašvaldība piemaksā par koncertu un autobusiem (1000 eiro). Janvārī vai februārī paredzēts viesoties Īvandes muižā.

Dina Poriņa
Lailas Liepiņas foto

DIZAINA VĀRDNĪCA

Nekavējoties ne mirkli

/Fotogrāfijas Kuldīgas Mākslas namā un Antana Sutkus darbi Viļņā/

leva
Rupenheite,
speciāli
Kurzemniekam

Kad novembra nogalē paveicies nokļūt jaunajā Viļņas modernās mākslas muzejā (Mo), kur redzama daļa no mūsdienu fotokolekcijas, un pagūt uz Antana Sutkus* retrospektīvo izstādi Nacionālajā mākslas galerijā un kad pirmajā Adventē, iegriežoties Kuldīgas Mākslas namā, notiek atkal tikšanās ar fotogrāfiju, lai arī ļoti negribas, salīdzināšana ir neizbēgama.

Mākslas namā eksponēta pirmā Kurzemes fotodienas raža – plenēra *Kuldīga – pilsēta ar dvēseli* izstāde. Darbos dominē pilsētas skati, atsevišķu cilvēku tēli parādās drīzāk kā stafāži ainavā. Antanam Sutkum portreti ir tā gara maize, no kuras var baroties pats un paēdināt citus.

Kurzemes fotokluba ļaudis pieklājīgi fiksējuši skaisto Kuldīgu un, to darot, demonstrējuši savu tehnisko varēšanu – tas nekādā gadījumā nav peļami. Tomēr plenēra tēma (kas ir arī pilsētas mūsdienīgā devīze) dakstiņu tuvplānos, ielu skatos un mainīgajās gaismas spēlēs parādās, cik nu iespējams distancēti, it kā tās būtu sarunas par darbu pie svētdienas pusdienu galda. Un kur ir cilvēki, kas ir pilsētas dvēsele? Varbūt fotomāksla savas jaunības dēļ ir tik kautrīgi, ka no portretiem baidās?

Bet Antana Sutkus satriecošie portretējumi tapuši, kad autoram bija 20 vai nedaudz vairāk gadu. Ar jaunību mākslinieka briedumam bieži vien nav nekāda sakara. Turklāt fotokluba dalībnieki (vairumā gadījumu) ir krietni pieauguši ļaudis, kuri diez vai vairs baidās uzrunāt svešo tanti – pārdevēju veikālā. Vērojot plenēra izstādi, šķiet, ka, dokumentējot pilsētvidi, apstādinot mirklus, izdevies no laika aizmukt, nevis to notvert apstādinātajā mirklī.

Ir svētdienas pievakare, palikušas desmit minūtes līdz Viļņas galerijas slēgšanai. Vēl tikai viena pietura – 1962. gada *Neredzīgais* (*aklais*) pionieris skatās cauri laika nogriežņiem un stindzina gan tos, kuri atceras padomju laika varaskāro vājredzību, gan tos, kuri nekad neko tādu nav piedzīvojuši. Lai arī fotomāksla jau savas rašanās pirmsākumos pārsvarā pievērsās portretiem, joprojām taču nav nekā interesantāka par cilvēku un skaistāka par sudraba drukku. Un nekādi digitālie fotoaparāti un tehniskie uzlabojumi neatsvērs īstajā mirklī apstādināto laiku. Varbūt tas ir drosmes vai temperamenta trūkums – portreta vietā izvēlēties kļuso dabu vai ainavu? Bet, iespējams, tā ir arī laika iezīme – sarunas vietā svētkos, nekavējoties ne mirkli, aizsūtīt izsiņu.

* Antans Sutkus (1939) – Lietuvas fotomākslinieks. Viņa daiļrade pārstāvēta prestižākajos krājumos visā pasaulē. A.Sutkus sarīkojis vairāk nekā 120 personālizstāžu.

Jāņa Deinata foto no
Ievas Rupenheites arhīva

GRĀMATA

Izšuvumi krāšņā fotoalbumā

Par Lūciju Zahari, Latvijā pazīstamo Kuldīgas rokdarbnieci un daudzu izšuvēju skolotāju, klajā nākusi grāmata – mazmeitas Signes Štromanē diplomdarbs, beidzot grafikas dizaina studijas Latvijas Universitātē.

Grafikas dizainere Signe Štromanē diplomdarbā izvēlējusies izdot omītes izšuvumu albumu.

Kuldīgas meistare Lūcija Zahare izšuj jau 60 gadu, bijušas 33 izstādes, bet pirmoreiz viņas darbi apkopoti grāmatā.

„Grāmatā Lūcijas Zahares izšuvumi gribēju iemūžināt omītes darbus, lai tie paliek vēsturei un ģimenei,” saka Signe. Pašlaik tā ir tikai trīs eksemplāros kā prototips, taču varbūt tiks izdots vēl. „Man bija dots tikai pusgads, un nebija laika iekļaut visu darbu fotogrāfijas. Tāpēc ir doma to papildināt ar citu izšuvuma tehniku.”

Patī meistarē saka: jau tagad daudzi taujājot pēc grāmatas. Viņa atceras, ka uz to mudinājuši arī citi Tautas daiļamata meistari, ar kuriem iepazinusies Pelču 3x3 saietā 2016. gada jūlijā.

MĀKSĻA, NE ROKDARBI

L.Zaharei ir divas meitas, četri mazbērni un pieci mazmazbērni. Signe pati neizšuj. „Tas vienmēr bijis omītes sapnis, lai mazmeitas viņas prasmi

pārmantotu, bet esam izvēlējušas citus izpausmes veidus, lai gan arī tie saistīti ar mākslu un dizainu. Esmu grafikas dizainere, māsa ir interjera dizainere. Rokdarbi prasa daudz laika un pacietības. Man skolas laikā aizraušānās bija zirgi – tie šķita interesantāki nekā izšūšana. Bet omītes mājās man patika pētīt krāsainās spolītes. Bija laiks, kad jau varēju palīdzēt. Kad viņa izšuva izvilkumus, parasti deva man līdzīgu audumu, to vajadzēja mērit, skatīt tam dziedziņus un izvilkēt. Man ir pāris izšūtu sedziņu, bet vairs nezina, kur palikušas.”

CER TURPINĀT

Signe atceras: „Jau studiju sākumā bija ideja par grāmatu, un vasarā omei teicu, lai domā par tekstiem un aprakstiem. Kopā atlasījām darbus. Visas

fotogrāfijas neiekļuva, jo darbu ir ļoti daudz. Braucām ar tiem uz Rīgu pie fotogrāfa Gvido Kajona, un attēli tapa studijā. Dizainu gribējās vienkāršāku, jo sedziņas ir krāšņas, dekoratīvas. Iekļauti nelieli aprakstiņi par izšūšanas tehniku.

Ļoti gribētos sagatavot grāmatu vēsturiskā griezumā. Man ir izšuvumu zīmējumi no pagājušā gadsimta 20.–30., 50.–60. gadiem. Tos var salīdzināt ar mūsdienām. Ir arī diegi no fabrikas, kas dibināta 1856. gadā, bet likvidēta 1915. gadā. Es varētu parādīt arī instrumentus,” aizrautīgi stāsta meistare. Varbūt viņas piedāvājums ieinteresēs kādu topošo mākslas zinātnieku.

Iveta Grīniņa
Annas Bivbānes un
Antras Grinbergas foto

APSKATS

Saskatīšanās

Nonākt simtu acu ielenkumā un nesamulst? Vai tas maz iespējams? Es teiktu: „Ir!”

Katriona Luīze Rožlapa, mākslas zinātniece

Latvijas Nacionālais mākslas muzejs (LNMM) kuratores Gintas Gerhardes-Upenieces vadībā izvērsis grandiozu projektu – portretu izstādi gandrīz visās muzeja struktūrvienībās, šo mākslas žanru apskatot no 20. gadsimta sākuma līdz mūsdienām, līdztekus ietverot fotogrāfijas un karikatūras.

Iespaidīgais portretu klāsts visos trīs muzejos apskatāms līdz 24. februārim, tamdēļ top skaidrs, kur sildīties, kad atnākusi ziema...

LATVIJAS NACIONĀLAIS MĀKSĻAS MUZEJS

Izstāde *Portrets Latvijā. 20. gadsimts. Sejas izteiksme* lielo zāli piesātinājusi ar 20. gadsimta pirmās puses izcilāko mākslinieku darinātajiem portretiem, pašu vaibstu tvērumu, tuvnieku, draugu un citu pazīstamu cilvēku atveidu. Izstādi veido krietns skaits darbu, kuri pauž plašu portretēšanas manieres spektru, atklājot katra laikmeta tendences. Liela daļa mākslas darbu ir zināmi, tamdēļ, iespējams, mazāk aizraujoši apskatei, bet to pilnasinīgi kompensē meistarīgā scenogrāfija kā autonomas mākslas darbs, kas nevis traucē izstādi baudīt, bet gan izgaismo daiļradi. Ceturtā stāva zāli un kupolu piepildījis satelītprojekts – levas Jurjānes personālizstāde *Gals & sākums*, kas apskatāma līdz 3. februārim. Kupola zālē vērojami augu motīvi, tiek atskaņota putnu čivināšana, radot botāniskā dārza iespaidu. Floru pēctecīgi nomaina fauna. Ne uzreiz atklājas tas, ka katrs filigrāni izzīmētais putns ir miris. Konceptuāli skaidrais vēstījums var radīt nedaudz nepatīkamas izjūtas, liekot pārvirzīties uz Jurjānes mākslas nākamo sektoru – tuvu Latvijas dibināšanas gadam dzimušo portretiem. Katrs papildināts ar dzīvesstāstu, kas kopiespaidam piešķir īpašu vērtību. Visbeidzot sirmgalvjus nomaina mazuļu portreti, tādējādi viscaur izstādē simbolizējot dzīves sākumu un galu.

IZSTĀŽU ZĀLE ARSENĀLS

Arsenāls turpina LNMM izstādi ar laiku no 1945. gada līdz mūsdienām. Vēreiz jāuzteic scenogrāfija, kuru caurvijošais sarkanais paklājs skatītāju aizved pie biedra Staļina lielā stāva, uzreiz liecinot: jā, esam padomju laikā. Tālākais ved secīgi cauri portretu modernizācijai un stilēm, visdažādāko personību atainojumu parādot mākslinieka acīm. Papildu vērtību portretu izstādei gan LNMM, gan *Arsenālā* piešķir skulpturālie portreti, kas ieinteresē gan ar formveidi, gan stilizāciju un citkārt tiešo izpildījumu, gan ar māksliniecisko augstvērtīgumu, kas, šķiet, dažkārt novērtēts par maz, jo tēlniecība izstādēs reprezentēta retāk. Viena no fascinējošajām vērtībām ir daudzu sabiedrībā joprojām zināmu cilvēku jaunības dienu portreti un ideja, ka mākslas darbs kalpo kā laikmeta dokumentētājs.

ROMANA SUTAS UN ALEKSANDRAS BEĻCOVAS MUZEJS

Portrets ar smaidu. Šarži un karikatūras Latvijā. 20. gadsimts iemājojis Sutas un Beļcovas dzīvoklī. Šeit apskatāmas visdažādākās karikatūras, ilustrācijas, žurnālu izvilkumi, portretējumi, kuros radījuši katra laika izcilākie mākslinieki un grafiķi. Ir patīkami ļauties asprātības šarmam, apbrīnojot izdomu, ar kādu autors meklē katra indivīda akcentus, kas neklūdīgi ļaus uzminēt, kurš sabiedrībā ievērojamais cilvēks kariķēts.

NOTIKUMU KALENĀRS

(līdz nākamajam pielikumam)

KULDĪGĀ

Mākslas namā

Līdz gada beigām konkursa *Kurzemes gada balva fotogrāfijā* darbu un Kurzemes fotodienu plenēra izstāde. Janvārī Latvijas Mākslas akadēmijas keramikas un tekstilmākslas nodaļas studentu un pasniedzēju darbi.

Vecajā rātsnamā

Svētku laika darbnīcas: 15.XII 12.00 ziemas rotas un aksesuāri; 21.XII 18.00 sveces kopā ar *Sveču māju*; 22.XII 12.00 svētku galdā noformējums (Kristīne Mateviča); 28.XII 18.00 minikūku darbnīca *Melnais princis ziemā* (Sniedze Zaļkalne); 29.XII 12.00 karstie dzērieni.

Muzejā

Līdz 13.I *Kuldīgas paletes* gleznu izstāde *Ziedputenis* – krāšņākie pavasara un vasaras ziedi. Dziesmu un deju svētku izstāde *Vienoti dziesmā, dejā un sirdi*.

Kultūras centrā

15.XII 18.00 deju kolektīvu koncerts *Ziemas saulgriežu iedanc's*; 16.XII 16.00 Kuldīgas amatiereteātra izrāde *Kā lauku pele un pilsētas pele Ziemassvētkus svinēja*; 17.XII 18.00 koncerts „*Stariņa*” *Ziemassvētki*; 29.XII 20.00 diskotēkas *Ventas dzirkstis balle Uz visiem 100*.

Sv. Annas baznīcā

18.XII 19.00 koncerts *Tev tuvumā*: Aija Andrejeva, Marts Kristians Kalniņš, *Putnu balle*; 21.XII 18.00 labdarības koncertā *Tā kā brīnumas* dzied BJC popgrupas *Putas* un *Putiņas*; 22.XII 18.00 *Sirds ledus trauslumā*: Uģis Roze, Ginta un Kristaps Krievkalni, Ēriks Upenieks (ģitāra), Ēriks Kiršfelds (čells); 25.XII 18.00 dziesmas *Klusa nakts, svēta nakts* 200. gadadienas koncerts: vokālā grupa *Putni*, klavesiniste Ieva Saliete, ģitārists Matīss Čudars, klarnetists Jēkabs Nīmanis; 6.I 19.00 levas Kerēvicas un Sergeja Jēgera koncerts *Gaisma no sirds*.

LIEPĀJĀ

Lielajā dzintarā 26.XII 12.00, 14.00, 16.00 Ulda Marhileviča Ziemassvētku koncerts. 28.XII 19.00 britu dziedātājs, džeza pianists Entonijs Strongs un Latvijas Radio bigbends. 6.I 17.00 Riharda Zaļupes (marimba), Ivara Kalniņa (sitaminstrumenti), Guntara Prāņa (rata lira) un vokālās grupas *Schola Cantorum Riga* gregoriskie dziedājumi. 7.I 19.00 Maskavas teātris *Klasiskais balets* ar Pētera Čaikovska baletu *Riekstkodis*. 11.I 19.00 Klāva Elsberga dzejas iestudējums. 27.I 17.00 vijolnieks Gidons Krēmers, kamerorķestris *Kremerata Baltica* un klauņs Roberts Vike.

Latviešu biedrības namā 22.XII 17.00 Latvijas Jaunatnes teātra muzikālā Ziemassvētku pasaka *Kraukšķītis*. 31.XII 22.00 Jaungads kopā ar dziedājošo aktieru grupu *Ilgā*, balle ar apvienību *Vintāža*.

Olimpiskajā centrā 27.XII 19.00 TV3 Jaungada šovs *Prieks kopā būt*. 10.II 19.00 Māras Zālītes, Ulda Marhileviča jubilejas izrāde *Tobāgo*.

VENTSPILĪ

Jūras vērtos 19.XII 19.00 Normunds Rutulis, Denisa Dārzniece un Ventspils bigbends koncertā *Ziemassvētku idille*. 29.XII 21.00 zviedru elektroniskās mūzikas mākslinieks un producents The Field. 6.I 18.00 Rūdolfa Kugrēna stāvirāde *Plezīrs*. 16.I 19.00 Dailes teātra izrāde *Prezentācija* (rež. Pauls Timrots). 20.I 17.00 koncertā *Sirds prieks* dzied Daumants Kalniņš. 25.I 19.00 koncerts *Mans draugs Mārtiņš Freimanis*. 30.I 19.00 Liepājas teātra izrāde *Platonovs un viņa sievietes* (rež. Dž.Dž.Džilindžers). 19.II 20.00 Islandes pianista, komponista Oulavūra Arnaldsa koncerts.

Kultūras centrā 31.XII 22.00 gadumijas balle ar Mārtiņu Ruska *Nevainīgo trio*, grupu *Credo* un dīdžeju Matīsu Upleju.

Lielajā laukumā 31.XII 23.30 Jaungada sagaidīšana ar grupu *Credo*. Piejūras brīvdabas muzejā 25.XII Mazbānīša svētki.

TALSOS

Tautas namā 28.XII 19.00 jautkā kora *Uz augšu* Ziemassvētku koncerts. 31.XII 22.00 gadumijas balle ar *Sarīkojumu ansambli*. Muzejā līdz 20.I Ivetas Skrastiņas fotoizstāde *Kurzemes enģeļi*.

SALDŪ

Mūzikas un mākslas skolā 22.XII 15.00 klavieru kvarteta RIX koncerts. Sporta kompleksā 31.XII 22.00 Jaungada balle ar grupu *Mākoņstūmēji*.

SAVĀ ARODĀ

Dabas cilvēks

„Ir ļoti patīkami, ja par daudzus gadus darīto pasaka paldies,” pēc Zivju fonda apbalvojuma par godprātīgu darbu atzīst kuldīdznieks JĀNIS SPRUGEVIČS, Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes vecākais inspektors.

„Šo atzinības rakstu par ilgga-
dēju ieguldījumu zivju resursu
aizsardzībā cilvēkam var piešķirt
reizi mūžā. Tādēļ vien, ka man
to pasniedza Latvijas simtgadē,
jutos īpaši pagodināts.”

VISIEM PIEDER, VISIEM JĀIEVĒRO

J.Sprugevičs ir viens no 24 zivju
inspektoriem Latvijā. Viņa pārzi-
ņā ir Kuldīgas, Alsungas, Skrun-
das, Brocēnu un Saldus novads,
kur jākontrolē, kā publiskajos
ūdeņos tiek ievēroti zivju ķeršanas
noteikumi. „Jāuzrauga, vai ievēro
lieguma periodus, vai neizmanto
nelikumīgus rīkus,” stāsta Jānis.

„Ir tādi cilvēki, kuri uzskata, ka
publiskajos ūdeņos zivis pieder
visiem, tādēļ par to ķeršanu ne-
vienu nedrīkst sodīt. Bet tad ziv-
ju resursi kritiski samazinātos,
un mēs attaptos pie tukšas siles.
Taisnība ir, ka upe pieder mums
visiem, bet tas nozīmē arī to, ka
viens pats neviens nav īpašnieks,
tādēļ noteikumi jāievēro visiem.

PĀRRAUGA ARĪ HES

J.Sprugevičs darbojas arī Zem-
kopības ministrijas zivju uz-
skaites komisijā, tādēļ piedalās
zivju mazuļu izlaišanā ūdeņos.
Dienesta intereses viņš pārstāv
arī tiesā, lielākoties par pārkāpu-
miem Ventas rumbā, jo tur varot
zivis noķert vairumā, un krimi-
nāllietu ierosina, ja zaudējumi
ir vismaz piecu minimālo algu
vērtībā. J.Sprugevičs arī uzskaita
putnu nodarītos zaudējumus ziv-
audzētāju saimniecībās. „Pēdējā
laikā savairojušies zivju gārņi un
kormorāni jeb jūras kraukļi, tie
resursus pamaatīgi samazina. Ag-
rāk pie mums bija pelēkie zivju
gārņi, tagad pārsvarā baltie. Dro-
ši vien tas saistīts ar to, ka laika
apstākļi kļuvuši siltāki un citu
šķirņu putniem te patīk.

Arī mazo HES kontrole ir manā
pārziņā. Liepājas sektorā ir lielā-
kais skaits Latvijā – vairāk nekā
30, es pārraugu desmit. Pārbaud-
u, vai strādā atbilstoši atļaujai,
vai HES nav kādu vietu appludi-

nājis, ūdeni uzkrājis un vai tādēļ
upē aiz tā ūdens vairs nav.”

AIZRĀDĪT IR PIENĀKUMS

„Manā pārziņā ir arī vainīgo so-
dīšana. Kontrolētāja uzdevums ir
aizrādīt, ja kaut kas netiek darīts
pēc noteikumiem. Cilvēkiem ne-
patīk, ja aizrāda un soda, bet man
jācenšas panākt tādu situāciju, ka
pārkāpums tiek novērsts, bet at-
tiecības nav sabojātas. Izskaidro-
ju, ka daru savu darbu un nav ko
personīgi apvainoties. Reizēm tā
izdodas, bet ne vienmēr.”

J.Sprugevičs šo darbu dara 16 ga-
dus un atzīst, ka psiholoģiski tas

**„Ir tādi cilvēki, kuri uzskata, ka
publiskajos ūdeņos zivis pieder
visiem, tādēļ nevienu nedrīkst
sodīt. Bet tad mēs attaptos pie
tukšas siles.”**

pavadīt laiku dabā, un, ja to var
savienot ar darbu, tas ir lieliski.”

Liepājas
reģionālās
vides pārvaldes
vecākais
inspektors Jānis
Sprugevičs
saņēmis Zivju
fonda atzinības
rakstu par
ilggadēju
ieguldījumu
resursu
aizsardzībā.

PATS MAKŠKERĒ RETI

J.Sprugevičs atklāj, ka šajā amatā
nonācis nejaušības pēc: „Pēc stu-
dijām Latvijas Policijas akadēmijā
strādāju Valsts policijā. Kuldīgā
manai virsnieka pakāpei atbilsto-
šas štata vietas nebija, tādēļ strādā-
ju Ventspilī. Bet darbs citā pilsētā
nepatika, jo gribas būt tuvāk mā-
jām un ģimenei: četrām meitām un
sievai Vikai. Tādēļ pieteicos izslu-
dinātajai vides inspektora vietai un
nenozēloju. No policista pienāku-
miem manējie būtiski neatšķiras.
Priecē tas, ka maluzvejnieku skaits
pa šiem gadiem būtiski samazinā-
jies. Vai tādēļ, ka tagad sodi daudz
lielāki, grūti pateikt.”

Jānim lieliska atslodze esot grā-
matu lasīšana. Patīkot arī mak-
šķerēt, bet to darot reti. Kā pats
smej: „Jūtu, ka uz mani skatās tā,
ka makšķerkāts rokās sāk svilt.
Pēc īsa brīdīņa pamanu, ka esmu
palicis viens – tuvumā vairs ne-
viens. Savukārt, ja nolienu tur,
kur nav citu makšķernieku, tad
parasti arī zivju nav.”

Jolanta Hercenberga
Jāņa Sprugeviča arhīva foto

KONKURSS

Atbildi un brauc uz Eiropas Parlamentu!

Laikraksts *Kurzemnieks* sadar-
bībā ar Eiropas Parlamenta (EP)
deputātu Krišjāni Kariņu (*Jau-
nā Vienotība/EPP*) aicina pieda-
līties konkursā *Eiropas Parla-
menta eksperts* un laimēt iespēju
apmeklēt EP Briselē, Beļģijā.

Veiksmīgāko atbilžu auto-
ri tiks uzaicināti uz tikšanos ar
K.Kariņu un saņems speciālb-
vas. Divi tiks izlozēti ceļojumam
uz Briseli.

Katram EP deputātam ir kvotas,
lai ar parlamenta darbu iepazīs-

tinātu savas valsts iedzīvotājus.
Krišjānis Kariņš jau vairākus ga-
dus rīko erudīcijas konkursu par
Eiropas politikas tēmu un uz EP
aicina tos, kuri nedaudz pastrā-
dājuši, meklējot atbildes uz jau-
tājumiem.

JAUTĀJUMI

1) Kāds prestižs apbalvojums 2012. gadā piešķirts Eiropas
Savienībai (ES) par ieguldījumu miera un izlīguma veicinā-
šanā, demokrātijas un cilvēktiesību attīstībā 60 gadus?

- Saharova balva
 Eiropas Pilsoņa balva
 Nobela Miera prēmija

2) Kā sauc EP lielāko un ietekmīgāko frakciju (grupu),
kurā strādā deputāts Krišjānis Kariņš?

- Eiropas Tautas partijas grupa (EPP)
 Eiropas Liberālu un demokrātu apvienības grupa (ALDE)
 Eiropas Konservatīvo un reformistu grupa (ECR)

3) EP strādā 751 deputāts. Cik ievēlēti no Latvijas?

- 7
 8
 9

3) Kurās EP komitejās strādā K.Kariņš?

- Ārlietu komitejā un budžeta komitejā
 Kultūras un izglītības komitejā un cilvēktiesību komitejā
 Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejā un
ekonomikas un monetāro lietu komitejā

5) Kāda ir ES devīze?

- Tautas labklājība – galvenais likums (*Salus populi –
suprema lex*)

Vienotība dažādībā (*In varietate concordia*)

Cik cilvēku, tik viedokļu (*Quot homines, tot sententiae*)

6) Kādēļ, jūsuprāt, svarīgi piedalīties EP vēlēšanās
2019. gada 25. maijā? (Atbilde ne vairāk kā piecos teikumos.)

Konkursa dalībnieks:

Vārds, uzvārds: _____

Dzīvesvieta: _____

Tālrunis, e-pasts: _____

Konkurss var piedalīties, aizpildot šo *Kurzemniekā* publicēto
anketu un ieskenētu vai nofotografētu līdz 19. decembrim atsūtīt
e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv. Atbildes var sūtīt arī pa pastu:
Eiropas Parlamenta eksperts, Kurzemnieks, 1905. gada ielā 19,
Kuldīgā, LV-3301.

REKLĀMA

06.12. - 16.12.

**GRIEŽAM
KĀJĀM
GAISĀ** Līdz **70%**

ZIEMASSVĒTKU PRECĒM

**BN
Kurši**
ISTIE BŪVMATERĀLI

Medijs vai mediju izstrādājums?

Laikmetā, kad sociālie tīkli un sociālās platformas ikvienam ļauj publiski paust viedokli un komentēt notikumus, šķietami mazinās žurnālistikas loma. Taču profesionāla žurnālistika sniedz to, ko ierindas sociālo tīklu lietotājam darīt nav pienākums – proti, žurnālistam jāievēro profesijas pamatvērtības: objektivitāte, neitralitāte, precizitāte, ticamu avotu izmantošana. Tieši tāpēc profesionālajai balsij jābūt sadzirdamai tajā sociālo mediju čalā, kur saturu rada ikviens: gan to veidotāji, gan lietotāji.

Kultūras ministrija Latvijas mediju politikas pamatnostādņu 2016.–2020. gadam īstenošanas plānā norādījusi konkrētus uzdevumus un rīcību mediju vides uzlabošanai: tās daudzveidību, kvalitāti un atbildīgumu, nozares profesionāļu izglītību, medijpratību un mediju vides drošumspēju.

Vietējie žurnālisti nešauj un nebēg

Kas vēl tik detalizēti un regulāri vēstīs par to, kā dzīvo ļaudis pilsētās un pagastos, ja ne vietējās avīzes, portāli un televīzijas? Vietējais, līdz ar to unikālais saturs ir šo mediju būtiskākā priekšrocība, salīdzinot ar nacionāla līmeņa medijiem, secina viena no pētījuma *Latvijas mediju vides daudzveidība* autorēm LAURA UZULE, Latvijas Universitātes doktora grāda pretendente komunikācijas zinātnē.

Tieši viņa analizēja reģionālos medijus. Secinājumi atklāj arī to, kāpēc tie vajadzīgi auditorijai, kurai tie strādā. Tajos vērojama ļoti aktīva sabiedrības interese aizstāvēšanai, kas ilgtermiņā vainagojas ar panākumiem, veicinot sabiedrības uzticēšanos. Tāpat, lai radītu kopības izjūti, regulāri tiek uzklausi un atspoguļoti lasītāju viedokļi, skaidrots nesaprotamais, aktualizētas un novērstas neizdarības, veicinot savstarpēju uzticību un arī atbildību.

Arhīva foto

LAURA UZULE:
„Pētījumi rāda, ka reģionālajiem medijiem sabiedrība vēl aizvien uzticas, kaut gan sabiedriskās attiecības, reklāma un sociālie mediji savā ziņā mēdz žurnālista tēlu degradēt, jo ne vienmēr šis process norit godprātīgi.”

Reģionālajiem medijiem ir ļoti būtiski atrast savu vietu mediju vidē, jo tiem, īpaši drukātajai presē, ir pārmaiņu laiki. Informācijas tehnoloģiju dominante līdz nes arī sociālo mediju uzplaukumu un operatīvu ziņu sniegšanu. Trīs K princips jeb ātras atbildes uz jautājumiem *Kas? Kur? Kad?* ir sociālo tīklu prioritāte. Kādā virzienā iet vietējai žurnālistikai, lai tā arī turpmāk būtu vajadzīga savai auditorijai?

Reģionālajiem medijiem ir ļoti būtiski atrast savu vietu mediju vidē, jo tiem, īpaši drukātajai presē, ir pārmaiņu laiki. Informācijas tehnoloģiju dominante līdz nes arī sociālo mediju uzplaukumu un operatīvu ziņu sniegšanu. Trīs K princips jeb ātras atbildes uz jautājumiem *Kas? Kur? Kad?* ir sociālo tīklu prioritāte. Kādā virzienā iet vietējai žurnālistikai, lai tā arī turpmāk būtu vajadzīga savai auditorijai?

Reģionālajiem medijiem ir ļoti būtiski atrast savu vietu mediju vidē, jo tiem, īpaši drukātajai presē, ir pārmaiņu laiki. Informācijas tehnoloģiju dominante līdz nes arī sociālo mediju uzplaukumu un operatīvu ziņu sniegšanu. Trīs K princips jeb ātras atbildes uz jautājumiem *Kas? Kur? Kad?* ir sociālo tīklu prioritāte. Kādā virzienā iet vietējai žurnālistikai, lai tā arī turpmāk būtu vajadzīga savai auditorijai?

Reģionālajiem medijiem ir ļoti būtiski atrast savu vietu mediju vidē, jo tiem, īpaši drukātajai presē, ir pārmaiņu laiki. Informācijas tehnoloģiju dominante līdz nes arī sociālo mediju uzplaukumu un operatīvu ziņu sniegšanu. Trīs K princips jeb ātras atbildes uz jautājumiem *Kas? Kur? Kad?* ir sociālo tīklu prioritāte. Kādā virzienā iet vietējai žurnālistikai, lai tā arī turpmāk būtu vajadzīga savai auditorijai?

Reģionālajiem medijiem ir ļoti būtiski atrast savu vietu mediju vidē, jo tiem, īpaši drukātajai presē, ir pārmaiņu laiki. Informācijas tehnoloģiju dominante līdz nes arī sociālo mediju uzplaukumu un operatīvu ziņu sniegšanu. Trīs K princips jeb ātras atbildes uz jautājumiem *Kas? Kur? Kad?* ir sociālo tīklu prioritāte. Kādā virzienā iet vietējai žurnālistikai, lai tā arī turpmāk būtu vajadzīga savai auditorijai?

Reģionālajiem medijiem ir ļoti būtiski atrast savu vietu mediju vidē, jo tiem, īpaši drukātajai presē, ir pārmaiņu laiki. Informācijas tehnoloģiju dominante līdz nes arī sociālo mediju uzplaukumu un operatīvu ziņu sniegšanu. Trīs K princips jeb ātras atbildes uz jautājumiem *Kas? Kur? Kad?* ir sociālo tīklu prioritāte. Kādā virzienā iet vietējai žurnālistikai, lai tā arī turpmāk būtu vajadzīga savai auditorijai?

Tas ir būtiski gan informācijas vides daudzveidības aspektā, gan tāpēc, lai veicinātu piederību konkrētai vietai un Latvijai kopumā, piederību latviskumam. Mēs līdz galam nenovērtējam to, cik liela nozīme ir reģionālajiem medijiem.

Tās problēmas, ko palīdzam lasītājiem atrisināt, ne vienmēr piesaista lielo mediju uzmanību, tāpēc nereti esam pirmais un arī vienīgais salmiņš, pie kā cilvēks ķeras, meklējot palīdzību. Taču ir gadījumi, kad vietējā kopienā dzirdam: „Jūs jau tikai par sliktām lietām rakstāt. Skat, kā otra avīzīte (pašvaldību izdevumi) – par labo vien!” Šis izdevumi, kas tikai nosacīti tiek izplatīti bez maksas, jo faktiski ir izdoti par nodokļu maksātāju naudu, kopro izpratni par žurnālistiku. Vai par to nav jādomā Saeimas deputātiem un valdībai?

Reģionālajiem medijiem ir ļoti būtiski atrast savu vietu mediju vidē, jo tiem, īpaši drukātajai presē, ir pārmaiņu laiki. Informācijas tehnoloģiju dominante līdz nes arī sociālo mediju uzplaukumu un operatīvu ziņu sniegšanu. Trīs K princips jeb ātras atbildes uz jautājumiem *Kas? Kur? Kad?* ir sociālo tīklu prioritāte. Kādā virzienā iet vietējai žurnālistikai, lai tā arī turpmāk būtu vajadzīga savai auditorijai?

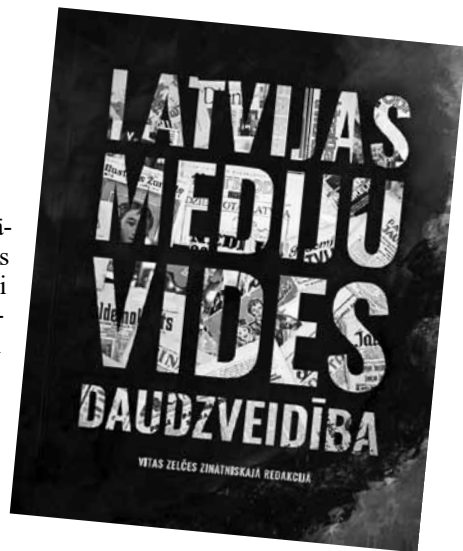
Reģionālajiem medijiem ir ļoti būtiski atrast savu vietu mediju vidē, jo tiem, īpaši drukātajai presē, ir pārmaiņu laiki. Informācijas tehnoloģiju dominante līdz nes arī sociālo mediju uzplaukumu un operatīvu ziņu sniegšanu. Trīs K princips jeb ātras atbildes uz jautājumiem *Kas? Kur? Kad?* ir sociālo tīklu prioritāte. Kādā virzienā iet vietējai žurnālistikai, lai tā arī turpmāk būtu vajadzīga savai auditorijai?

Tehnoloģiju laikmetā drukātās preses tirāža krīt. Turklāt nav noslēpums, ka skolināto lasītprasme pasliktinās, tas attiecīgi atstās ietekmi uz viņu tālākizglītību. Cik vēlāk būs tādu ļaužu, kuri vispār spēs tekstus izlasīt un uztvert?

Tas ir smags jautājums. Jauniešu lasītprasme un spēja analizēt patiesi diemžēl kļūst sliktāka, tāpat spēja izteikties. Tā ir viena no sociālo mediju blaknēm – tajos viss jāpasaka īsāk, kodolīgāk. Tas neveicina valodas attīstību. Šis ir arī jautājums, kā ģimene tiek veidotas lasīšanas un informācijas iegūšanas tradīcijas. Jaunieši nedzīvo noslēgtā vidē – viņi komunicē ar vecākiem. Arī izglītības iestādei ir liela nozīme, kā jauniešos veicināt interesi par lasīšanu, spēju analizēt un vērtēt situāciju. Jaunieši ir gudri, tikai viņiem trūkst piemēra.

Reģionālajiem medijiem ir ļoti būtiski atrast savu vietu mediju vidē, jo tiem, īpaši drukātajai presē, ir pārmaiņu laiki. Informācijas tehnoloģiju dominante līdz nes arī sociālo mediju uzplaukumu un operatīvu ziņu sniegšanu. Trīs K princips jeb ātras atbildes uz jautājumiem *Kas? Kur? Kad?* ir sociālo tīklu prioritāte. Kādā virzienā iet vietējai žurnālistikai, lai tā arī turpmāk būtu vajadzīga savai auditorijai?

Sandra Pētersone

Materials sagatavots sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu un Latvijas Žurnālistu asociāciju par valsts budžeta līdzekļiem.

Reģionālo mediju semināru cikla pirmā tikšanās notika laikraksta Bauskas dzīve redakcijā.

Ivara Bogdanova foto

Svarīgākais – fakti un kritiskā domāšana

Iepazīt kolēģu darbu, mācīties, kā savus laikrakstus veidot profesionālākus, daudzveidīgākus, un – pats galvenais – lasītājam sniegt saprotamu, ticamu un faktos balstītu informāciju – ar šādu mērķi sācies reģionālo mediju semināru cikls, kura pirmā tikšanās bija 7. decembrī laikraksta *Bauskas Dzīve* redakcijā.

AR ASV VĒSTNICĪBAS ATBALSTU

Atklāšanas vārdus teica ASV vēstniecības preses atašēja Šenona Ričija: „Mūsu vēstniecība tic mediju neatkarībai, kas ir nozīmīga kultūras iezīme, tādēļ esam iepriecināti, ka varam finansāli šādus seminārus atbalstīt. Neesen mediju līderības konferencē runātāji no visas Eiropas stāstīja par to, kā cilvēki uzticas žurnālistiem, medijiem, un viena lieta bija interesanta: no vienas puses, viņi medijiem uzticas, bet, no otras, gribētu no medijiem uzzināt, kā būt labākiem lasītājiem, mediju izpratējiem. Tādēļ ir ļoti svarīgi, ka jūs visi ar labāko pieredzi dalāties.

Zinu, ka reģionālie mediji ir svarīgi. ASV mēs to saucam par komūnas žurnālistiku. Šobrīd dzīvoju Vašingtonā un lasu nacionālo mediju *Washington Post*, bet, ja gribu zināt, kas notiek manā kopienā, lasu *Arlington News* tiešsaistē. Reģionālais medijs ir svarīgs, un bez tā nevaram. Tāpēc gribu jums pateikt paldies par darbu.”

KĀ KLĀJAS BAUSKAS DZĪVE?

Laikraksts *Bauskas Dzīve*, kas uzņēma semināra dalībniekus, iznāk divreiz nedēļā un aptver četrus novadus: Bauskas, Vecumnieku, Iecavas un Rundāles. Kā stāstīja galvenā redaktore Anita Rozentāle, katrā izdevumā

ASV vēstniecības preses atašēja Šenona Ričija uzsver, cik reģionālais medijs ir svarīgs.

Neatkarīgo Tukuma Ziņu galvenā redaktore Ivonna Plaude stāsta, ka ir svarīgi valstisku ziņu vai jaunu likumu publicēt kopā ar skaidrojumu.

Arhīva foto

ir informācija par visiem novadiem, lai iedzīvotājiem būtu interesanti lasīt.

CĪNĀ AR PAŠVALDĪBĀM

Bauskas Dzīve Latvijā pirmā sāka tiesvedību pret pašvaldības izdevumu – šajā gadījumā pret *Iecavas Ziņām*, kas publicēja trešo personu iesniegtās reklāmas. Pirmā tiesu instance lēma par labu *Bauskas Dzīvei*, taču, kā stāstīja A.Rozentāle, Administratīvā apgabaltiesa pieteikumu noraidījusi, tāpēc nolemts sākt tiesvedību no gala: „Situācija ar pašvaldību izdevumiem mūsdienu ir Jelgavā ir traģiska. Bet, tā kā ir Iecava, nav nekura citur: šis izdevums iekļauts pasākuma katalogā, to var abonēt, tas tiek pārdots, tajā ir reklāmas. Mēs tiesājamies tāpēc, lai atgūtu zaudējumus, ko šis izdevums, iznākot katru piektdienu, mums nodarījis, un lai pierādītu, ka pašvaldība nedrīkst iesaistīties preses biznesā. Iznāk, ka iedzīvotāji samaksā divreiz: ar nodokļiem uztur pašvaldību, kurai

ir pienākums sniegt informāciju, un vēl pērk avīzi, lai šo informāciju uzzinātu.

Pēc vēlēšanām mainoties pašvaldības vadītājiem, saziņa ar darbiniekiem ir uzlabojusies, bet ne saistībā ar šo izdevumu, jo ar to dome lepojas. Taču, piemēram, par Dzimtūmas pamatskolas slēgšanas plāniem tajā nekas nebija rakstīts. Turklāt nereti pat publiski uzsvērts, ka negatīvo (pēc noklusētā – problēmas atklājošo un kritisko, žurnālistikas praksei atbilstošu) ziņu pašvaldību izdevumos nebūs.”

Vaicāta, cik tālu pārvirzījies lieta Eiropas Cilvēktiesību tiesā, kurā laikraksts savu prasību iesniedzis, A.Rozentāle stāstīja, ka iesniegums pieņemts izskatīšanai, taču, cik tāli ir pati lieta, vēl neesot zināms.

A.Rozentāle piebilda, ka pašvaldības ļoti stiprina savas sabiedrisko attiecību nodaļas, turklāt arvien vairāk cenšas informāciju noslēpt. Tas skarot arī publiskus pasākumus, kuru dārtums tiek atklāts vien tad, kad tas

jau publicēts domes mājaslapā.

KAS UN KO LASA?

Šis jautājums arvien bijis reģionālajiem medijiem aktuāls, jo tas nozīmē sabalansēt visdažādākās vēlmes. A.Rozentāle atzina, ka grūti apvienot vietējās ziņas un valstī notiekošo, taču cilvēki vēlas zināt kā vienu, tā otru, īpaši, ja ģimene abonē tikai vietējo laikrakstu. Tas attiecas, piemēram, uz vēlēšanām un valdības veidošanu.

Tāpēc, kā piebilda *Neatkarīgo Tukuma Ziņu* redaktore Ivonna Plaude, ir svarīgi valstisku ziņu vai jaunu likumu publicēt kopā ar skaidrojumu, citādi cilvēkiem grūti izprast, ka likuma grozījums attiecas arī uz viņiem. Bet, ja skaidrojums ir, tad vēstījums sasniedz adresātu.

Diskutējot par to, ko lasītājs visbiežāk izlasa pirmo, semināra dalībnieki atzina, ka tas ir kriminālziņas, raksti par veselību, bērniem, dzīvniekiem, pazīstamiem cilvēkiem, kā arī līdzjutības. Savukārt visstabilākais abonētājs, kā secinājusi *Bauskas Dzīve*, ir vecumā no 40 vai 50 līdz 60 gadiem. Daudzviet aktīvākie pasūtītāji ir pensionāri, taču avīzi nereti lasa visa ģimene; nereti tā aizceļo arī pie kaimiņiem un pat uz pensionātu. Laikrakstus abonē daudz uzņēmēju, taču ir risks, ka atsevišķi cilvēki to izlasa darbā, bet mājās vairs neabonē. Tad nu iznāk, ka laikraksta auditorija ir vairāki desmiti tūkstošu, bet par to samaksā tikai daži tūkstoši abonentu un tie, kuri avīzi nopērk veikalā.

VAI ŽOGS IR MEDIJS?

Kā uzrunāt jauniešus, kuri pieraduši pie mobilā tālruna ziņu formāta un labprātāk lasa to, kas rakstīts tsi. Tās ir ziņas sociālajos

tīklos, bet – vai šie tīkli ir mediji? Kā atzina I.Plaude, *Facebook* nav medijs – tā ir platforma, kurā cilvēks sūta ziņu. „Ja kāds domā, ka tas ir medijs, tad arī žogs, pie kura piesprauz ziņojuma lapu vai uzraksta nepiedienīgu vārdu virkni, varētu būt medijs, bet tā nav. Tāpat tas, kurš šo ziņu piesprauz, nav žurnālists. Tieši tas cilvēkiem jāskaidro. Arī tas, ka sabiedrisko attiecību speciālisti pašvaldībās nav žurnālisti, lai kā viņi gribētu par tādiem izkļūties, rakstot intervijas vai priekšniecības varoņdarbu aprakstus.”

VIENA IZEJA – MEDIJPRATĪBA

Lai iemācītu jauniešus lasīt laikrakstus un portālus, viltus ziņas atšķirt no īstām, faktus no viedokļiem, divus gadus Latvijā tiek īstenots medijpratības projekts. To finansē ASV vēstniecība un Britu pārstāvniecība. Divus gadus to vadīja žurnāliste Evita Puriņa, kura veidojusi projektus pētniecības centrā *Re:Baltica*, sabiedrisko mediju portālā *LSM.lv* un Baltijas Mediju izcilības centrā. Viņa atzina, ka medijpratība ir grūts jautājums: „Mēs runājam par to, kā lasīt medijus var iemācīt paaudzei, kura sēž vietnē *YouTube* vai snapčātā un kas nelsa pat nē daudz uzņēmēju, taču ir risks, ka atsevišķi cilvēki to izlasa darbā, bet mājās vairs neabonē. Tad nu iznāk, ka laikraksta auditorija ir vairāki desmiti tūkstošu, bet par to samaksā tikai daži tūkstoši abonentu un tie, kuri avīzi nopērk veikalā.

Kā uzrunāt jauniešus, kuri pieraduši pie mobilā tālruna ziņu formāta un labprātāk lasa to, kas rakstīts tsi. Tās ir ziņas sociālajos

Agita Pukīte

LV BALSS EIROPĀ

Eiropas Tautas partija – Eiropas dibinātāji

Pēc Otrā pasaules kara vairāki politiskie vadītāji bija pietiekami tālredzīgi un drosmīgi, lai uzsāktu cīnīties par miera nodrošināšanu Eiropā. Francijas ārlietu ministrs Robērs Šūmans. Vācijas kancleres Konrāds Adenauers, Itālijas premjerministrs Alcide de Gasperi – visi no Eiropas Tautas partijas saimes – bija to dibinātāju vidū, kuri spēra pirmo nozīmīgo soli Eiropas ideju īstenošanā. Var uzskatīt, ka tieši Kristīgie demokrāti aizsāka samierināšanās procesu un integrāciju. ETP saime bija nozīmīga Eiropas integrācijas iniciatore pēc Berlīnes mūra krišanas un nenovēršamā totalitārā komunisma sabrukuma Centrāleiropā un Austrumeiropā. ETP aizstāvē-

ja un atbalstīja demokrātijas izveidi bijušajās komunistiskās valstīs un uzsvēra, ka uz pusēm sadalīto kontinentu nepieciešamas apvienot atkal apvienot. Eiropas Parlamenta vēlēšanās 1999. gadā iedzīvotāji atbalstīja viziju par kontinenta apvienošanu. Kopš tā laika Eiropas Tautas partijas grupa arvien bijusi lielākā Eiropas Parlamentā. Eiropas Tautas partijas grupa apvieno ES dalībvalstu centriskos un centriski labējos eiropiski noskaņotos politiskos spēkus. Tā darbojas, lai sasniegtu mērķi – konkurētspējīgāku, demokrātisku un pilsoņiem tuvāku Eiropu un sociālo tirgus ekonomiku. ETP bija pirmā starptautiskā politiskā partija, kas tika izveidota Eiropas līmenī.

[facebook.com/etpgrupa/](https://www.facebook.com/etpgrupa/)

ETP SEJAS EIROPĀ

Antonio Tajāni, ETP grupas deputāts un Eiropas Parlamenta prezidents

Manfrēds Vēbers, ETP grupas vadītājs Eiropas Parlamentā

Žans Klods Junkers, Eiropas Komisijas prezidents

Valdis Dombrovskis, Eiropas Komisijas viceprezidents

Donalds Tusks, ES Padomes prezidents

Angela Merkele, Vācijas kanclere

Lielāka politiskā frakcija Eiropas Parlamentā. 219 no 751 deputāta. Vadošais spēks Eiropas Komisijā. Priekšsēdētājs Žans Klods Junkers un 14 no 28 komisāriem. Vadošais spēks ES Padomē. Prezidents Donalds Tusks. Lielākā Latvijas deputātu pārstāvniecība EP. 4 no 8 Latvijas deputātiem ETP grupā.

Ietekmīgāko EP deputātu panākumu atslēgas

KRIŠJĀNIS KARIŅŠ

Ietekmi veido divu Eiropas Parlamenta sasaukumu pieredze, paveiktais likumdošanā un diplomāta spējas. Deputāta panākumus nodrošina arī valodas zināšanas, kas ļauj ietekmēt politiskos procesus Eiropas Parlamenta līmenī caur likumdošanu, sarunām ar dalībvalstu un industriju pārstāvjiem. Viņa viedokli ieklausās gan dalībvalstu politiķi, gan nozares dalībnieki. Viņš ir lielākās Eiropas Parlamenta frakcijas Rūpniecības,

pētniecības un enerģētikas komiteja koordinators amats. Tas sniedz iespēju ne tikai veidot ETP grupas nostāju enerģētikas jomā, bet virzīt kopējo Eiropas enerģētikas politiku arī mūsu valsts interesēs. Patlaban strādā pie likumiem, kas noteiks Eiropas elektroenerģijas tirgu nākotnē. Vienlaikus ir aktīvs jautājumos, kas stiprina ekonomikas konkurētspēju, cīņu pret "ofšoriem" un godīgas uzņēmējdarbības vides veidošanu ES.

SANDRA KALNIETE

Panākumus darbā Eiropas Parlamentā veido viņas dzīves un profesionālā pieredze politikā un diplomātijā, kā arī spēcīga intūcija, izlēmīgums un uzdrošināšanās. Viņa spēj sastrādāties ar dažāda rakstura un kultūru cilvēkiem, viņai ir augstas darba spējas, plašs redzējums uz notiekošo un viņa ir atvērta augstam un attīstīties. Pieredze, prasmes un talanti ir augsti novērtēti un iemantojuši uzticību kolēģu vidū, kas savukārt ļāvis EP realizēties dažādās lomās un jomās.

Kā frakcijas vadītāja vietniece darbojas EP lielākās frakcijas (ETP grupas) vadībā un tās politiku koordinācijā. Īpašu uzmanību pievērš Latvijas interešu jautājumiem, ES politikai attiecībā uz Austrumu partnerības valstīm, kā arī Eiropas vērtību un vēsturiskās atmiņas jautājumiem. Kalniete ir iestājusies par taisnīgu un vienotu lauksaimniecības politiku Eiropā. Virzījusi koordinētu reģiona valstu deputātu rīcību tālākai tiešmaksājumu izlīdzināšanai.

INESE VAIDERE

Panākumu atslēgas ir daudzu gadu garumā iegūtā unikālā pieredze un kontakti gan Latvijas, gan starpvalstu līmenī, kā arī neatlaidība un profesionalitāte. Inese Vaidere ir bijusi ekonomikas doktore un profesore Latvijas Universitātē, bijusi arī vides ministre. Profesionālā pieredze ļauj labi izprast Latvijas sabiedrību un tās prioritātes Eiropā. Darbs Eiropas Parlamentā kopš 2004. gada, aizstāvot Latvijas intereses, ir devis I. Vaidei spēju paredzēt politiskos

notikumus Eiropas līmenī, kas ir nenovērtējama priekšrocība vietā, kur strauja, bet pārdomāta rīcība ļauj veicināt Latvijas labklājību. Lai gan EP plenārsēdes tiek tulkotas visās Eiropas Savienības (ES) valodās, tomēr Ineses Vaideres prasme sarunāties sešās valodās ļauj panākt pozitīvus darba augļus ātrāk un efektīvāk. Vaideres aktīvā mūsu kultūras un pamatvērtību popularizēšana Eiropas Parlamentā, ir ļāvusi Eiropai labāk iepazīt un izzināt Latviju.

KĀRLIS ŠADURSKIS

Panākumu pamatā ir daudzgadu pieredze Saeimā un valdībā, spēja strādāt ar lielu informācijas apjomu, prasme saskatīt būtisko, analizēt un izdarīt secinājumus, prasme sarunāties ar cilvēkiem, argumentēt un uzklausīt argumentus, mīlestība un cieņa pret Latviju, tās cilvēkiem, kas apvienojumā ar lielām darbaspējām ļauj neatlaidīgi aizstāvēt Latvijas intereses Eiropas Parlamentā. Savas darba spējas viņš spējis apliecināt ne ar skaļiem lozungiem, bet spēju panākt Latvijas nacio-

nālajām interesēm atbilstošu lēmumu pieņemšanā. Kā spožu politiķi, viņu raksturo godīgums un taisnīgums. Tieši politiķa drosmīgā un mērķtiecīgā pieeja kļuvis par pamatu, lai izdotos nodrošināt valstij un visai sabiedrībai svarīgu lēmumu pieņemšanu. Latvijas valsts apziņa, mīlestība un cieņa pret latvisko ir vērtības, ar kurām Kārlis Šadurskis veidojis politisko dienas kārtību gan nacionālā mērogā, gan aizstāvot Latvijas intereses Eiropā.

PĀRDOD

GOLF V, 2004, 1,6, benzīns; **KOMBAINU Sampo 410**, 3 m hēderis, salmu smalcinātājs. Tālr. 28219226.

VOLVO V40, dīzelis. Tālr. 29428876.

Veikalā **Triko**, Liepājas ielā 7, **JAUNS PREČU PIEVEDUMS!** Apģērbi svētkiem un ikdienai, veļa, siltā veļa, nakts veļa, gultas veļa. **SVĒTKU ATLAIDES LĪDZ 50%!**

LED, LCD TELEVIZORUS Philips no 45 eiro, dažādu audioaparāturu. Veikals **Retro**. Tālr. 63322200.

MEDU ar piegādi. Tālr. 26853597.

Dažādu ziedu **MEDU** no savas draivas ar piegādi Kuldīgas robežās. Tālr. 29440622.

JĒRUS, TĪTARUS. Tālr. 26545124.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Sausu, skaldītu **MALKU** maisos un kravās, piegādā. Tālr. 26544462.

Sausu, skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu alkšņu **MALKU** maisos, cena 2,50 eiro. Sadarbojas ar sociālo dienestu. Tālr. 24957247.

SIA **Vēvers** pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena 150 eiro. Tālr. 26651831.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

PĒRKAM

* **Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa;**

* **Papīrmalku ostās:** (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

- Meža īpašniekiem:**
- Veicam bezmaksas konsultācijas;
 - Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
 - Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

PĒRK

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS** un inventāru. Tālr. 26104984.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29327241.

Pērku **GARĀŽU** Kuldīgā. Tālr. 26132961.

Veco **PAPĪRNAUDU, MONĒTAS**, saktas, figūriņas, apbalvojumus. Tālr. 26499892.

RAGUS. Tālr. 22048516.

Aļņu, briežu **RAGUS**. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 25551787.

Zīs **Dāvji** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS** izstrādei. Kārtojam visu nepieciešamo dokumentāciju un nodrošinām tūlītēju samaksu (šobrīd ļoti augstas cenas par skujkoku mežu). Tālr. 27406251.

Pērk **MEŽA ĪPAŠUMU**. Tālr. 24002400.

SIA **Lateira** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsmas visā Kurzemē. Kārtojam dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

Craftwood PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Ar starpniekiem un meža kooperatīviem nesadarbojamies. Tālr. 26360308.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

Bērza, ozola, oša **ZĀGBALĶUS**. Tālr. 29428876.

SIA **Valinda** – **MĀJLOPUS** dzīvsvārā. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29434034.

Zīs **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

KURZEMES GAJSAIMNIEKS
SIA **Kurzemes Gajsaimnieks – BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

ai
SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Par augstām cenām iepērk arī gaļas šķirnes lopus eksportam. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Samaksa tūlītēja. Svair. Tālr. 20238990.

PATEICĪBA

Paldies E.Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolas saksofona klases audzēkņiem, skolotājām Līgai Jāvaldei un Stellai Pavlovičai par emocionālo un brīnišķīgo Ziemassvētku ieskaņu koncertu 8. decembrī.

Kates oma

DAŽĀDI

Kuldīgas novada pieaugušo izglītības centra piedāvājums decembrī – **DĀVINĀŠANAS LAIKĀ: Darba aizsardzība un drošība** konsultācijas: darba aizsardzības sistēma uzņēmumā (40 min.), darba līgumi – darba tiesiskās attiecības (40 min.), maksa 5,00 eiro; apmācības: darba izpilde augstumā, stropētājs, pacelēju operators, cilvēku celšanai, autoceltņa operators, maksa 8,00 eiro. **Ugunsdrošība un aizsardzība** (20 st., maksa 10,00 eiro). Apmācības un konsultācijas notiks pēc iepriekšēja pieraksta. Interesentus lūdzam pieteikties pa tālr. 26542280 vai e-pastā: pic@kuldiga.lv.

Kuldīgas MMB rīko kursus **JAUNAJIEM MEDNIEKIEM un MEDĪBU VADĪTĀJIEM**. Tālr. 29237545.

ZIEMASSVĒTKU DIEVKALPOJUMS ar koncertu Valtaiķu baznīcā notiks 25. decembrī 17.00. Kalpos mācītājs Erlands Lazdāns.

Veic ēku siltināšanu ar **EKOVAŅI. Paroc, Isover** u.c. Tālr. 27710818.

Veicam dažāda lieluma **ĒKU DEMONTĀŽU**. Izstrādājam arī dokumentāciju. Labas cenas. Tālr. 27117828.

Remontēju **GĀZES PLĪTIS**. Tālr. 29252682.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA **Energoparks** tira **APAUĞUMU**, pērk zarus šķeldošanai, kā arī gatavu šķeldu un skaidas. Tālr. 28813110.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUĞUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Pārvietojamā **LENTZĀĢA** pakalpojumi. Tālr. 26445292.

Bez maksas notīrām krūmu **APAUĞUMU**, par apaļkoka sortimentu veicam piemaksas. Tālr. 28863218.

FORVARDERA pakalpojumi. Tālr. 29289135.

SIA **Kuldīgas komunālie pakalpojumi** informē, ka tehnisku iemeslu dēļ **rēķini decembrī kavēsies**. Soda nauda netiks aprēķināta. Saņemot rēķinu, aicinām iedzīvotājus pievērst uzmanību tā saturam, jo programnodrošinājuma maiņas dēļ iespējamās neprecizitātes. Ja tādas radušās, zvanīt pa tālr. 63321963 vai rakstīt e-pastā: kkp@kuldiga.lv. **PALDIES PAR SAPRATNI!**

SIA Tukuma auto informē, ka ar Satiksmes ministrijas Sabiedriskās transporta padomes 2018. gada 1. jūnija lēmuma 7.2.3. punktu ar 2019. gada 1. janvāri **BRAUKŠANAS MAKSA Kuldīgas pilsētas (uz/no pieturvietām reģionālajos attīstības centros) maršrutos noteikta 0,60 eiro par braucieniem.**

PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS KOMPETENCES CENTRS **KULDĪGAS TEHNOĻIJU UN TŪRISMA TEHNIKUMS**

Studentu ziemas uzņemšana līdz 04.01.2019.

Izglītības programma	Iepriekšējā izglītība	Mācību ilgums	Iegūstamais izglītības dokuments
Restaurācija	vidējā vai vidējā profesionālā	2 gadi	diploms

Mācības ir bez maksas. Studenti saņem stipendiju. Mācības 60% tiek īstenotas darba vidē – prakses vai darbavietās.

Pieteikšanās e-pastā: kuldigasttt@pcabc.lv vai Liepājas ielā 31, Kuldīgā, www.kuldigastehnikums.lv, 25631181, 63324082.

LĪDZJŪTĪBAS

Izsakām līdzjūtību Guntai Palejai ar ģimeni, vīru pāragri zaudējot. Daina, Sarmīte, Ģirts, Līga, Baiba

Pār tavu sirdi un darbīgo mūžu Zemes māte nu villaini segs.

/N.Dzirkale./

Izsakām līdzjūtību Guntai, no vīra atvadoties.

Sargi un Gita

Ir skumjas, kas acīs asaras rieš, Ir atmiņas, kas visu dzīvi silda.

/A.Skujņa./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Guntai, Aijai un Uldim, vīru un tēvu mūžības ceļā pavadot.

Knapšu ģimene

ZOOBIRŽA

Dāvina **KUCĒNUS** (dzim. 22.09.2018.). Tālr. 29129257.

VĒLAS ĪRĒT

Labiekārtotu vienistabas vai divistabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 29663035, 26996331.

IZĪRĒ

Uz ilgu laiku divistabu **DZĪVOKLI** Raņķos. Tālr. 29276046.

STĀRĶA VĒSTIS

Pasaulē nākuši dvīņi

No 5. līdz 12. decembrim Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā piedzimuši astoņi bērni, tostarp dvīņi Katrīna un Oliveri. Pārējie mazuļi tikuši pie vārdiem Emīlija, Nate, Kristiāna, Kārlis, Jēkabs, bet vienai meitenītei vecāki vārdu vēl domā.

KURZEMNIEKU JANVĀRIM VAR ABONĒT:

Līdz 26. decembrim
• internetā
www.abone.pasts.lv (ietaupot 71 centu);

Līdz 22. decembrim
• pasta nodaļās;

Līdz 21. decembrim
• pie pastniekiem
• redakcijā (ietaupot 71 centu);

Līdz 18. decembrim
pa informatīvo tālruni 67008001 vai 27008001.

Biedrība **Integrācijas centrs "Atvērtās durvis"** ielūdz tevi, tavus vecākus un draugus uz starptautiskā kristiešu projekta **VISLIELĀKĀ DĀVANA** pasākumu **22. decembrī 11.00 Kuldīgā, Liepājas ielā 14, Rumbiņas zālē.** Koncerta beigās bērņus no 2 līdz 14 gadiem gaidīs pārsteigums, ko sagatavojuši bērņi ārzemēs sadarbībā ar organizāciju **Samaritan's Purse**. Pieteikšanās līdz 20. decembrim pa tālr. 29914923, sūtot SMS un norādot bērņa vārdu, uzvārdu un vecumu.

SEN

Valsts 10 gadu jubilejas svētki

18. novembrī plkst. 10 svētku dievkalpojumi visās baznīcās. Vainagu nolikšana uz kritušo Latvijas atbrīvotāju kapiem. 12 uz tirgus lauku ma aizsargu, ugunsdzēsēju svētku parāde, kurā ņems dalību skolas un sabiedriskās organizācijas. Apsveikumi. Policijas un aizsargu apbalvošana ar piešķirtām goda zīmēm un šaušanas sacīkstēs izšauto balvu pasniegšana. Plkst. 4 svinīga pil-sētas domes sēde. Plkst. 6 lāpu gājiens pa ielām. Plkst. 7 svētku akts Sadraudzīgā biedrībā ar referatu, koncertu un teātra izrādi.

Kuldīgas Vēsmes pirms 100 gadiem

JOKI

Restorāna apmeklētājs pasauc zāles pārzini.
– Lūk, te būs nauda ziediem jūsu oficiantei!
– Paldies! Jums viņa patika?
– Nē, man šķita, ka viņa ir nomirusi!
.....
– Dakter, paskatieties – man krīt ārā mati!
Šausmas! Kā lai tos saglabā?
– Neuztraucieties par niekiem! Lieciet matus metāla kārbīnā.
.....
– Saki man, kas saskaldīja atomu?
– Goda vārds, tas nebiju es. Droši vien 7. kla-ses zēni.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 14. DECEMBRĪ

Dienas garums – 6 st. 48 min.
Saulē lec 8.54, riet 15.42.

Naktī -2°...-1°

R Z A
D
3-7 m/s

Dienā -2°...-1°

R Z A
D
3-8 m/s

RĪT, 15. DECEMBRĪ

Dienas garums – 6 st. 47 min.
Saulē lec 8.55, riet 15.42.

Naktī -3°...-5°

R Z A
D
2-5 m/s

Dienā -2°...-3°

R Z A
D
3-7 m/s

PARĪT, 16. DECEMBRĪ

Dienas garums – 6 st. 46 min.
Saulē lec 8.56, riet 15.42.

Naktī -5°...-2°

R Z A
D
2-6 m/s

Dienā -2°...-3°

R Z A
D
4-10 m/s

STIGA RM
meža spēks
(40003194846)

Kuldīgā, darbībai paplašinoties, aicina darbā **APKURES IEKĀRTAS OPERATORU.**

Galvenie pienākumi un prasības:

- apkalpot un uzraudzīt darbojošos katlus un katlu iekārtas saskaņā ar ekspluatācijas noteikumiem,
- sekot katlu un to aprīkojuma tehniskajam stāvoklim,
- ziņot par katlu darbības bojājumiem,
- veikt katlu iekšējo un ārējo sildvirsmu attīrīšanas darbus,
- uzturēt kārtībā darba vietu,
- vismaz 3 gadu pieredze apkures katlu apkalpošanā.

Piedāvājam:

- dinamisku darba vidi,
- sociālās garantijas,
- konkurētspējīgu atalgojumu,
- iespēju apmesties uzņēmuma kopmītnēs.

Mēneša bruto darba alga no 550 līdz 650 EUR. CV sūfīt e-pastā: kuldiga@stigarm.lv. Pieteikt savu kandidatūru, zvanot pa tālr. 25603308.

Kuldīgas galvenās bibliotēkas 2. stāvā no 1. līdz 31. decembrim Dagnijas Dīriņas eļļas pasteļu GLEZNAS.

TAPSĒŠANA
Vecais labais – atkal jauns!

- Atjaunojam, labojam un pārtapsējam visu veidu mīkstās mēbeles.
- Auto, traktortehnikas, bērnu sēdekļu tapsēšana.
- Tentu, pārklāju un interjera elementu šūšana.
- Netradicionāli šūšanas un tapsēšanas darbi.
- Plaša audumu un mākslīgo ādu izvēle.

Tālr. 27136819.

Saldus kokzāģētavā iepērk egles un priedes zāģbaļķus

- Garums: 3,7 m; 4,3 m; 4,9 m; 6,1 m
- Diametrs: 10 – 50 cm

Piegādes vieta: Kuldīgas iela 86a, Saldus

Pērkam visā Latvijas teritorijā cirsma, īpašumus un kokmateriālus mežā pie ceļa:

- egles un priedes zāģbaļķus,
- bērza finierklučus,
- skuju koku, bērza, apses papirmalku,
- apses un melnalkšņa zāģbaļķus,
- lapkoku taru, malku.

Nodrošinām: transportu, korektu uzmērīšanu, ātru samaksu.

PATA 26351777, 26341777

22. decembrī Skrundas novada pašvaldība aicina uz jaunā tirgus laukuma atklāšanas pasākumu Ventas ielā 14, SKRUNDĀ.

Tirgoties un iepirkties varēs jau no 8.00. Tirgotāji aicināti līdz 19. decembrim pieteikties Zanei Eglītei, tālr. 26665874. 12.00 tirgus svinīgā atklāšana, būs izklaides visu vecumu apmeklētājiem un iespēja piedalīties laimes akā. Par izklaidi gādās Liepājas ceļojošā cirka *Beztemata* dalībnieki, bet par muzikālo izklaidi rūpēsies Dita, Justs, Aivita.

MEŽA ĪPAŠNIEK, ZVANI UN PĀRLIECINIES!

Latvijas mežsaimniecības uzņēmums SIA VERTEX pērk meža īpašumus, cirsma un augošus kokus par visaugstākajām cenām. Cenas līdz pat 15 000 EUR/ha.

Izgatavojam meža inventarizācijas lietu, cirsmu skices, palīdzam sakārtot visu veidu dokumentāciju. Garantējam profesionālu un godīgu attieksmi. Samaksa līguma slēgšanas brīdī.

Zvaniet pa tālr. 28368838, 26129919, rakstiet: info@lmu.lv!

Esī mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā **Kurzemnieks** iesniedz ērti no sava datora

307.lv

VESELĪBAS CENTRS 4 SPECIĀLISTI KULDĪGĀ!

21. DECEMBRĪ

NO PLKST. 11:00-18:00 KULDĪGAS SLIMNĪCĀ, AIZPUTES IELĀ 22 KONSULTĒS UN PIENĒMS PACIENTUS FLEBOLOGS:

Dr. INTS ŪDRIS
"Veselības centrs 4" filiāles "Baltijas Vēnu klīnika" asinsvadu ķirurgs, flebologs. Klīnikas vadošais speciālists. RAKUS asinsvadu ķirurgs.

Cenas:
Flebologa konsultācija+ kāju vēnu DUPLEX sonogrāfija **40 EUR**

Pieraksts pa tālr.: 20 550 550
9.00 - 17.00 darba dienās

UZZINI VAIRĀK: 20 550 550 www.vc4.lv

DECEMBRA ERUDĪTS

Kāda Guntim Ulmanim bijusi saistība ar Ēdoli?

Atbildes līdz 17. decembra 12.00 sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: agrāk prievīti tradicionālajā tautas apģērbā lietoja zeķu nostiprināšanai.

Pareizi atbildējuši: Indra Ābelīte, Velta Višņevska, Inga Šēna-Laizāne, Ausma Kreidere, Ingars Neimanis, Mārcis Arājs.

KUREKSS

PĒRK

- cirsma
- mežu īpašumā
- skujkoku zāģbaļķus

Zvaniet, nāciet, vienosimies, piedāvāsim Jums visizdevīgāko risinājumu!

APMAKSA TŪLĪTĒJA!

BEZMAKSAS ZĀĢBAĻĶU TRANSPORTS uz SIA KUREKSS Ventspils, Kuldīgas un Dundagas novados

- Cirsma, meža īpašumi: tālr. 63624364, 29403378;
- zāģbaļķi: tālr. 29141474;
- transporta pakalpojumi: tālr. 29133213, 26551033

www.kurekss.lv

PALDIJS ZIEMASSVĒTKOS!

Kurzemnieks piedāvā privātpersonām un biedrībām laikraksta Ziemassvētku numurā BEZ MAKSAS pateikt paldies (bez dzejas rindām) par citu sagādāto atbalstu un prieku, noderīgām idejām utt.

Paldies sūtiet e-pastā: sludinajumi@kurzemnieks.lv līdz 18. decembrim. Rakstīto varat ienest arī reklāmas nodaļā.